

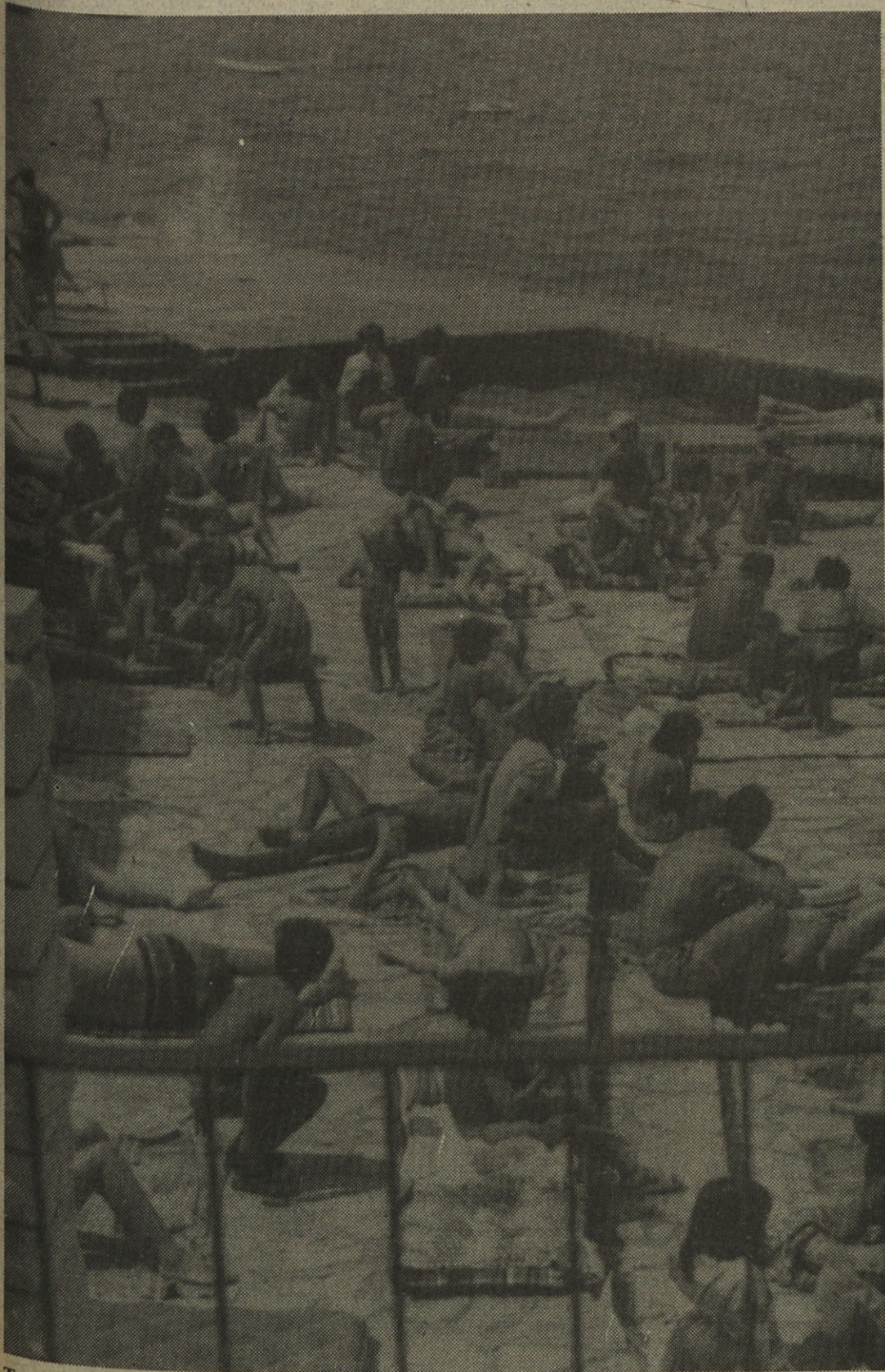

Počitnice ...

Letošnja huda poletna vročina nam je »nakuhala« kup nevšečnosti: našim delavcem na gradbiščih je pripravila nemogoče delovne razmere, saj se utapljujejo v lastnem znoju, pri že tako in tako težkem delu; tistim, ki sedijo v pisarnah, ni dovolila, da bi se vsaj malo odpočili od sestankovanja in borbe s papirji — seje tega ali onega odbora, delavskega sveta ali sindikata so tudi v tem razvpitem času dopustov. Najbolje je tistim, ki so odhiteli v prijeten hlad borovcev ob morju in se sedaj hladijo znotraj in zunaj v našem Poreču, Ankaranu in še kod drugod na Jadraniu. Vendar tudi njih po dopustu čaka kup delovnih nalog, ki jih bo treba opraviti v najkrajšem času.

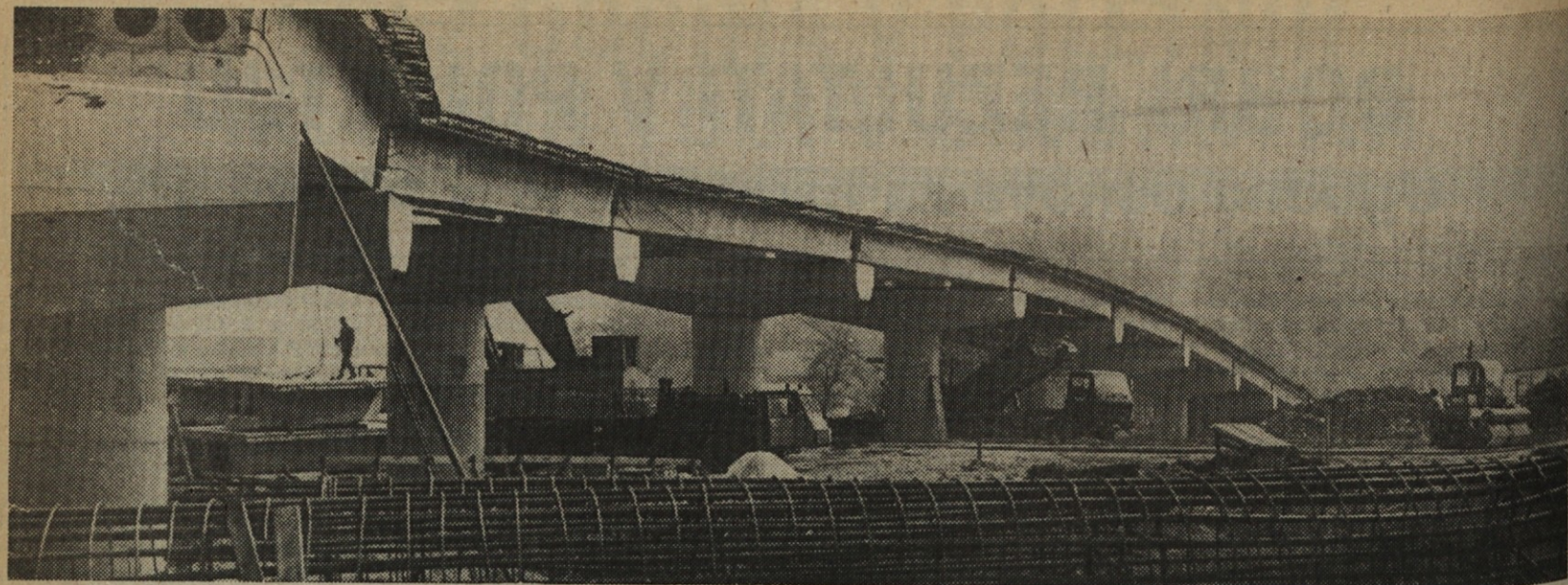
Tu so novi stabilizacijski ukrepi, med katerimi so poleg drugih tudi zahteve, da hitreje izpopolnjujemo in praktično izvajamo sistem pridobivanja dohodka na podlagi svobodne menjave dela. Še bolj bo potrebno zvečati produktivnost dela; smotrno je treba uporabljati družbena sredstva in varčevati z njimi, aktivirati notranje rezerve, uvajati sodobno tehniko in tehnologijo, spodbujati izume in izpopolnitve, bolje izkoriščati delovno in strokovno znanje ter sposobnosti itd.

Kup nalog torej stoji pred nami — in ne glede na zaslužene počitnice, ki jih sedaj večina gradisovcev preživlja tu ali tam, nas reševanje teh nalog že težko čaka. September bo torej izredno delaven in tudi ostali meseci za njim ne bodo drugačni. Tako pravih počitnic tudi letos ni. Če pa bomo k uresničevanju stabilizacijskih ukrepov pristopili zagnano in z vso odgovornostjo, bomo naslednje leto odšli z lažjim srcem na kratek počitek.

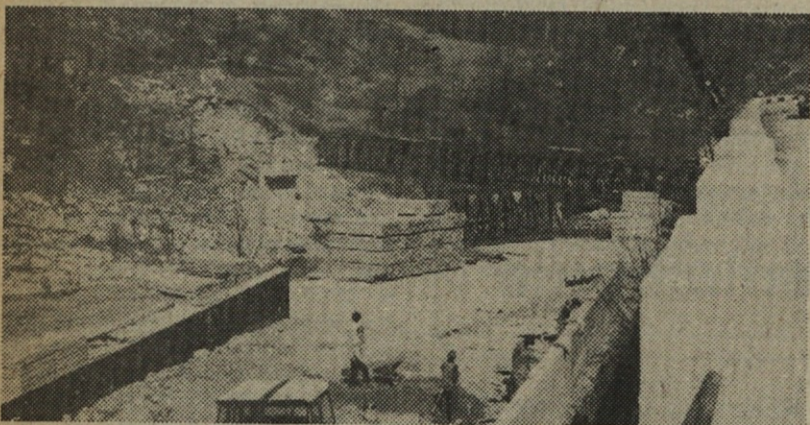

Takole se sončijo naši delavci na poreški plaži za našim počitniškim domom

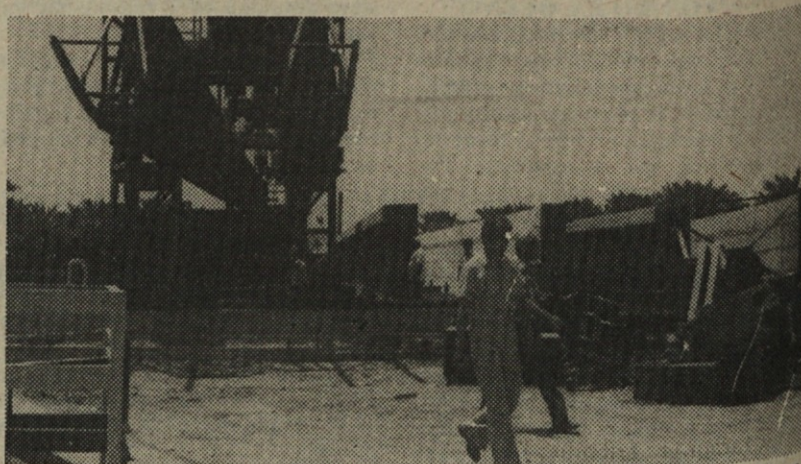

Trenutno imajo Nizke gradnje največje gradbišče na avtocesti Ljubljana—Vrhnika, kjer gradijo sedem nadvozov v skupni dolžini 911 metrov

Drugo po velikosti je gradbišče HE Solkan, kjer so morali najprej zgraditi most, da so lahko začeli z deli na nasprotni strani

Montažna konstrukcija in delovni kanali za prednapete nosilce v Amari

Kje delajo Nizkogradjčani

S pospešeno gradnjo hitrih cest, mestnih obvoznic, mostov in hidroenergetskih objektov je tudi za Nizke gradnje vedno dosti dela, v naši ožji in širši domovini kot tudi v tujini.

Največje gradbišče Nizkih gradenj je sedaj gradnja nadvozov na avtocesti Ljubljana Vrhnika. Na tem kratkem odseku avtoceste, le 14 kilometrov, bo stalo sedem nadvozov. Najdaljši je nadvoz pri Vrhniku, dolg je 230 metrov. Nadvozi bodo narejeni do septembra, ko bo tudi avtocesta predana na uporabo.

Drugo največje gradbišče je hidroelektrarna Solkan, ki bo imela moč 21 MW. Pri gradnji te hidroelektrarne so bila obsežna pripravljala dela, saj je med drugim bilo potrebno narediti tudi začasni most čez Sočo, ker zaradi neugodnih razmer za gradnjo elektrarne ni bilo možnosti organiziranja gradbišča na levi obali Soče. Gradnja hidroelektrarne bo končana 1982 leta.

Trije mostovi, ki jih gradijo v Črni gori, bodo tudi do avgusta zaključeni.

ni. Obstaja možnost, da bi prevzeli gradnjo še nekaterih objektov v Črni Gori.

Na mariborskem področju gradijo nadvoze nad Ptujsko cesto, ki bodo vključeni v hitro obvoznico okrog Maribora. S širjenjem obsega del na mestni obvoznici, se bodo odprla še druga dela v Mariboru. Možnosti so, da bodo gradili tudi dvoetažni most preko Drave v Mariboru, ki bo sodil tudi v sklop hitrih mestnih obvoznic.

1. septembra bodo začeli sanacijo Črnuškega mostu. Sedaj se že dogovarjajo tudi za prevzem del na mostovih in nadvozih zahodne obvoznice okoli Ljubljane.

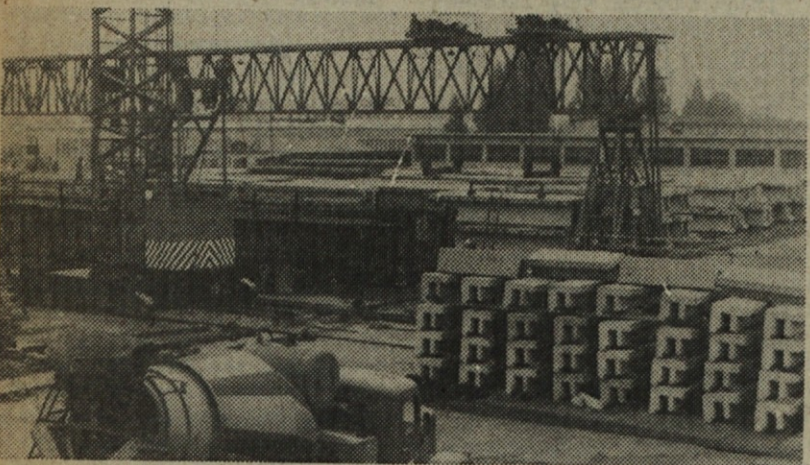
V Novem mestu je v gradnji most za industrijski tir, ki bo speljan do tovarne Industrije motornih vozil. Most bo dolg okoli 600 metrov in bo zgrajen do konca leta.

Pomemben delež dajejo delavci Nizkih gradenj tudi pri gradnji mosta preko reke Tigris pri Amari v Iraku.

C. Pavlin

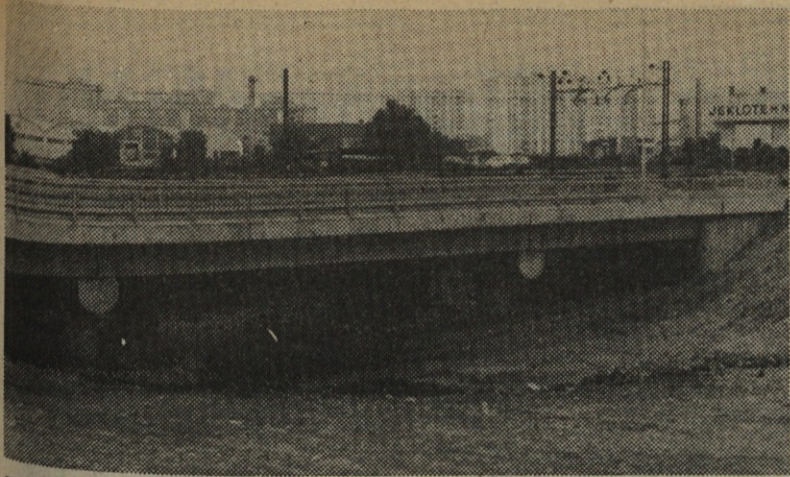

Železniški nadvoz nad Ptujsko cesto v Mariboru

Nosilce za mostove delajo na Pobrežju z nezmanjšanim tempom

Prvi most je namenjen cestnemu prometu. Po njem je speljana Zagrebška cesta, pod mostom pa bo peljala nova Ptujška cesta

Dva od treh nadvozov že končana

V Mariboru so se stvari okoli urejanja in izgradnje sodobnih hitrih cest in križišč že nekoliko premaknile iz mrtve točke. Začela se je gradnja hitre obvoznice skozi Maribor. Pri gradnji teh sodobnih cest bo pomembno vlogo odigral tudi naš mariborski TOZD Nizke gradnje, ki bo gradil nadvoze in podvoze na tej cesti.

Prav zaradi gradnje hitre obvoznice je prišlo do preusmeritve in do poglobitve Ptujške cete. Preko le-te pa bo potekal avtomobilski in železniški promet po mostovih, ki jih gradijo Nizke gradnje. To bo kompleks treh mostov — nadvozov, od katerih sta dva že narejena. Vsi trije bodo stali eden poleg drugega.

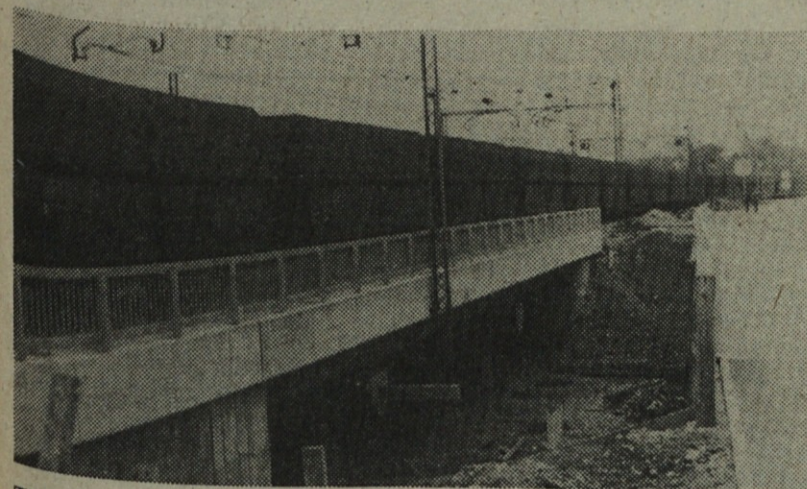
Prvi je most, po katerem je speljana Zagrebška cesta. Dolg je 40 in širok 12,70 metrov. Izdelan je montažno. Zgornja konstrukcija je iz prednapetih škatlastih nosilcev. Le-ti so bili narejeni na Pobrežju. Težko so bili okoli 40 ton. Most stoji

na dveh stebrih in ima dva krajna opornika.

Takoj zraven je most, po katerem je speljana železniška proga Maribor — Zidani most. Dolg je 40 metrov in širok 10,50 metrov. Spodnja konstrukcija je enaka kot pri cestnem mostu, le da je zgornja konstrukcija ojačana zaradi železniškega prometa. Zato so tudi nosilci bili težji, saj so tehtali okoli 50 ton. Že od junija se normalno odvija promet po obeh tirih. Velja omeniti tudi točnost delavcev Nizkih gradenj, ki so železniški most dokončali v določenem roku, saj bi v nasprotnem morali plačevati penale.

Sedaj pa poleg tega mostu gradijo še most za industrijski tir, saj ni bilo možno graditi paralelno z ostalima dvema mostovoma, zato ker je po tem tiru potekal obvoz železniškega prometa. Most je nekako dolg kot oba pred njim, le da je nekoliko ožji — 6,60 metrov — ker bo imel samo en tir. Zgrajen bo do konca oktobra.

cp

Tik poleg mostu za cestna vozila je zgrajen železniški most, poleg njih pa bo do konca oktobra zgrajen še most za industrijski tir

Na osnovi 7. člena Pravilnika o Gradisovih nagradah oziroma diplomih

RAZPISUJEMO

za leto 1979 Gradisove nagrade in diplome, in sicer:

1. ena prva nagrada v višini 3x povprečje OD Gradisa v letu 1978
2. tri druge nagrade v višini 2x povprečja OD Gradisa v letu 1978
3. pet tretjih nagrad v višini 1x povprečja OD Gradisa v letu 1978
4. dve diplomi.

Denarne nagrade se podeljujejo v neto zneskih.

Predlog za denarne nagrade in diplome dajejo TOZD in DSSS skupno s OO sindikata. Komisija bo pri dodelitvi nagrad upoštevala le tiste delavce, ki so s svojim delom posredno ali neposredno prispevali h konsolidaciji Gradisa, vplivali na poslovanje, organizacijo, na boljše gospodarjenje, dvig produktivnosti itd.

Pri določitvi Gradisove diplome pa bo upoštevala naslednje kriterije:

- izjemni dosežki v organizaciji poslovanju, dvig produktivnosti (po perla 30 točk)
- razvoj in rast TOZD (15 točk)
- inovacijska dejavnost (10 točk)
- uspešnost na področju varstva pri delu (nesreče, zmanjševanje bolniškega staleža, upoštevanje predpisov iz varstva pri delu (15 točk)
- družbena politična dejavnost, prizadevanje na področju kulturnega in športnega delovanja, poglobljanje samoupravnih odnosov, družbeni standard, prehrana delavcev, stanovanja itd. (30 točk).

Predloge za Gradisove nagrade in diplome dostavite v KSS — komisiji za Gradisove nagrade — Gradis Ljubljana, Šmartinska 134-a najkasneje do 10. septembra 1979. Po tem datumu komisija sprejetih predlogov ne bo več upoštevala.

Predsednik komisije
ROŠKAR OTON, l. r.

ZAHVALA

Pred kratkim je k nam prispelo pismo, ki smo se ga zelo razveselili. Predsednik Tito se je zahvalil mladini in delovnim ljudem Gradisa za čestitko ob rojstnem dnevu.

Takole piše:

PREDSEDNIK SOCIJALISTIČKE
FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

TOPLO ZAHVALJUJE NA ČESTITKAMA
I DOBRIM ŽELJAMA POVODOM RODENDANA

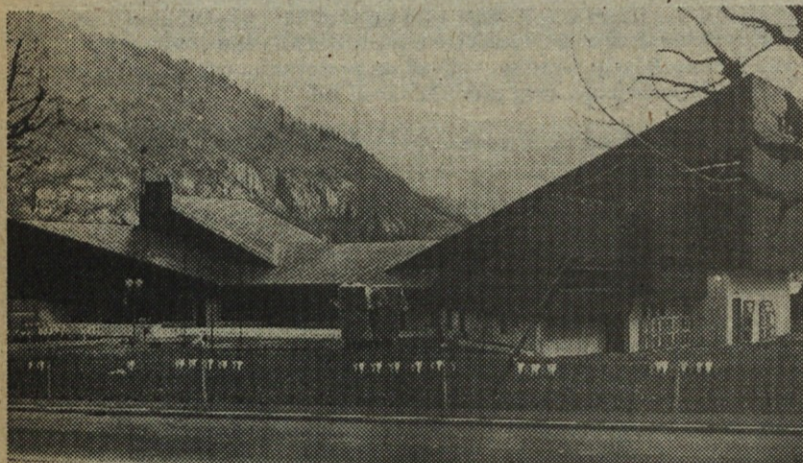
Značilnost Jeseničanov: veliko gradbišč

Za jeseniški tozd je letos značilna izredna razdrobljenost gradbišč, kar seveda otežkoča organizacijo in povečuje stroške, na drugi strani pa zahteva tudi večje število zaposlenih, kajti ni tiste koncentracije delovne sile kot na večjih gradbiščih, kakršna so imeli prejšnja leta. Za ilustracijo lahko povemo še to, da imajo danes pet ali šest gradbišč. Kakšna je to obremenitev — kadrovske in stroškovno — si lahko vsak predstavlja.

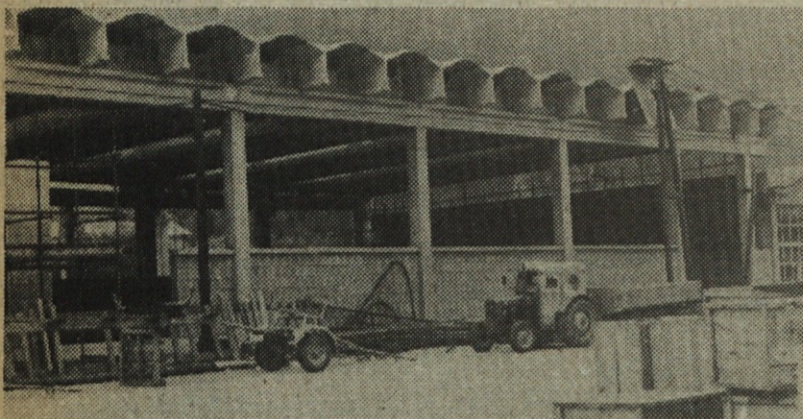
Po drugi strani pa objekti, ki jih

gradijo, tudi vrednostno niso nič posebnega. To so v glavnem objekti za okoli 2 milijona dinarjev, ni pa objektov preko deset milijonov.

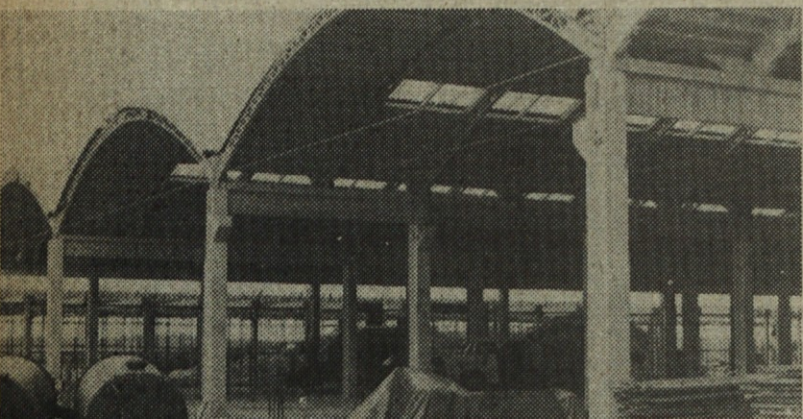
To se seveda odraža tudi na uspešnosti poslovanja. Celotni prihodek je v prvih šestih mesecih letošnjega leta večji za 39% od enakega obdobja lani, dohodek za 25%, čisti dohodek za 16%. Primerjava stroškov za isto obdobje nam pokaže, da so se le — ti povečali celo za 45%.

Jeseničani so pokazali koliko veljalo, ko so v rekordnem času zgradili dom Jožeta Ažmana v Bohinjski Bistrici, kjer je bila 1. maja osrednja slovenska prireditel, katere se je udeležil tudi tovariš Tito

Letos bodo dokončali tudi svojo mizarško in tesarsko delavnico

Jeseničani delajo tudi halo za Alpetour v Kranju

Poglejmo še kako je s temi kazalci v letošnjem letu glede na plan in realizacijo le-tega:

	Plan v 000 din	Realizacija v 000 din	Preseganje
Celotni prihodek	183.090	218.969	20%
Porabljena sredstva	124.100	156.081	26%
Dohodek	58.990	62.887	7%
Čisti dohodek	46.450	60.120	16%
Osební dohodek	33.900	36.066	6%

PADANJE PRODUKTIVNOSTI

»V letošnjem letu smo na Jesenicah povečali vrednost točke od 0,175 na 0,20. Nismo se držali plana zaposlovanja in števila učinkovitih ur. Če pogledamo dinamiko učinkovitih ur v prvem polletju bomo opazili, da smo število le-teh povečali za 11%. Planirali smo 620.350 učinkovitih ur v prvem polletju, dosegli pa 690.132. V primerjavi z istim obdobjem lani, ko smo imeli 596007 učinkovitih ur, je to 16 odstotkov povečanje.

Kar se tiče zaposlovanja, smo plan tudi presegli za 6%. Saj smo planirali 670 zaposlenih, imeli pa smo na dan 30. 6. letos 710 zaposlenih. V primerjavi z istim obdobjem lani to povečanje znaša 10%. Z zgoraj navedenimi kazalci o poslovanju smo lahko kar zadovoljni, vendar moramo takoj ugotoviti, da nekateri odstopajo od postavljenih ciljev in to predvsem velja za področje zaposlovanja in za število učinkovitih ur. Tako povečanje učinkovitih ur in zaposlenih negativno vpliva na produktivnost dela, ki v tem primeru pri nas pada. Če se to gibanje ne bo v kratkem umirilo, bomo morali nujno narediti rebalans plana po tej točki,« tako je na kratko komentiral poslovanje v prvih šestih mesecih finančni pomočnik direktorja Vlado Šanca.

IZREDNA RÁZDROBLJENOST GRADBIŠČ

»S takšno razdrobljenostjo gradbišč, kot jo imamo letos, se še nismo srečali pri nas,« je povedal tehnični pomočnik direktorja ing. Pogačar. »Letos pravzaprav najmanj delamo na Jesenicah. Imamo manjše delo v Železarni Jesenice, saj smo tam več ali manj stalno prisotni. Septembra pa bomo za železarno začeli graditi tudi en večji objekt. Gre za nov računski IBM center.

V Kranju pa imamo tudi nekoliko gradbišč. Gradimo stavbo za medicino dela, začeli smo s pripravljalnimi deli za gradnjo druge faze stanovanjskega naselja Planina II. V dveh letih bomo naredili 500 stanovanj na Planini. Še vedno delamo tudi za Alpetour iz Kranja. Gradimo proizvodne hale, upravno stavbo in remontne delavnice. Zaključujemo

z deli tudi na Zvezdi, kjer smo gradili hale za tekstilno tovarno »Zvezda« Kranj. Dela v kranjski »Savi« gredo počasi proti koncu, saj bo mešalnica skoraj gotova. V kratkem pa bomo začeli z betoniranjem Zasavskega nadvoza, pod katerim bo speljana kranjska obvoznica.

Sedaj je naše največje gradbišče pokrito drsališče na Bledu in pa trije manjši objekti (garderoba, tribuna in objekt za PTT), ki jih gradimo za svetovno prvenstvo v veslanju ki bo septembra na Bledu. Na Bledu gradimo tudi prizidek k upravni stavbi LIP in pa skladišče za LIP.

Pričakujemo, da bomo dobili tudi nekatera dela, ki so neposredno povezana z graditvijo Karavanskega predora.

Delamo tudi v Ljubljani. Skupaj z GE Ljubljana gradimo drugo fazo Poslovno-prodajnega centra Slovenijales. Mi gradimo južno jedro te velike poslovne stavbe, v kateri bo zaposleno od 1500 do 1800 ljudi.

Kot že vrsto zadnjih let, smo tudi letos prisotni na Primorskem. V zaključni fazi je gradnja blagovnice »Alpkomerc« v Tolminu, dela na »Planiki« Kobarid in pa se še nadaljujejo. Začeli bomo tudi z gradnjo bazena v Tolminu in večnamenska dvorana v Dolenji Trebuši.

To so nekateri malo večji objekti, imamo pa še celo vrsto manjših objektov. Vse skupaj imamo 49 gradbišč in tako veliko število gradbišč nam tudi dela največ preglavic. Izredno nam povečuje stroške, saj če bi uspeli zmanjšati stroške vsaj za 1% in bi to pomenilo milijon in pol dinarjev prihranka. Po drugi strani pa nam zaradi tako velikega števila gradbišč primanjkuje delovne sile, predvsem kvalificiranih tesarjev in zidarjev. Zato se velikokrat zgodi, da vsak delavec mora prijeti za vsako delo.«

ZAČETEK PRIPRAVLJALNIH DEL NA ŽIROVSKEM VRHU

»Delati na tako razdrobljenih objektih, kot jih imamo sedaj mi, pomeni včasih tudi, delati brez pravega efekta. Zato sem si želel, da bi zopet imeli vsaj eden večji objekt, saj po Anhovem takega nismo več imeli,« se je potožil inž. Pogačar in takoj

zatem bolj veselo nadaljeval: »Začeli smo s pripravljalnimi deli za RUŽV — Rudnik urana Žirovski vrh, ki bo v naslednjih letih naše največje gradbišče.

Že sama pripravljalna dela bodo dokaj obsežna. Ogromno bo zemeljskih del in miniranja skal, ta del bomo opravili skupaj z Geološkim zavodom. Potrebno bo tudi narediti 2,5 kilometrov cest, regulirati potok, porušiti in prestaviti dve kmetiji, urediti naselja za delavce.

Sedaj še nimamo popolnega vpogleda na vse objekte, ki bodo stali na območju Rudnika urana Žirovski vrh. Rudnik bo imel dve glavni lokaciji, spodnjo in zgornjo. Na zgornji lokaciji bo glavni izvozni rov iz rudnika vključno z vsemi objekti drobnice, na spodnji lokaciji pa bodo stali objekti za predelavo uranove rude. Treba bo narediti tudi odlagališča jelovine, manj kvalitetne rude. V kratkem bomo začeli graditi halo za predelavo uranove rude in letos bi mogli biti končani temelji te hale.

Po prvih predvidevanjih bi dela na Rudniku urana Žirovski vrh mogla biti končana 1982. leta.«

STANDARD DELAVCEV NA JESENICAH

Na Jesenicah imajo tri samske domove s skupno kapaciteto 360 ležišč, in v Kranju dva samska domova, ki sprejemata 270 delavcev. Tako so vsi delavci preskrbljeni v samskih domovih. Oba samska domova, tako na Jesenicah kot v Kranju, imata lastni kuhinji. Vsaka kuhinja lahko naredi 400 obrokov na dan.

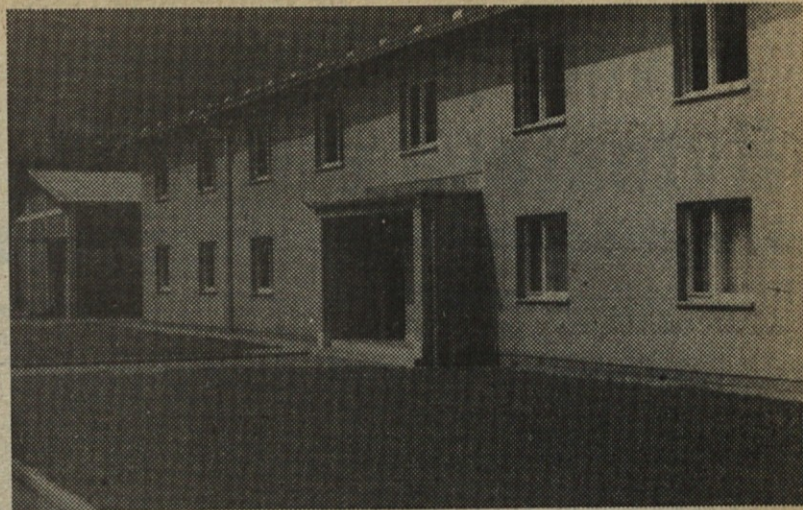
S stanovanji pa so tudi na Jesenicah težave. Vedno več delavcev iz drugih republik ostaja na Jesenicah, tukaj si ustvarijo družino in takrat se pojavi stanovanjski problem. Zato imamo 36 prošenj za stanovanja. Letos pa bomo na žalost rešili le en stanovanjski problem, ker na tržišču ni več stanovanj. V naslednjem letu pa bomo kupili 8 stanovanj in začeli skupaj z Železarno graditi stanovanjski blok, v katerem bi mi imeli 10. stanovanj.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA JE AKTIVNA

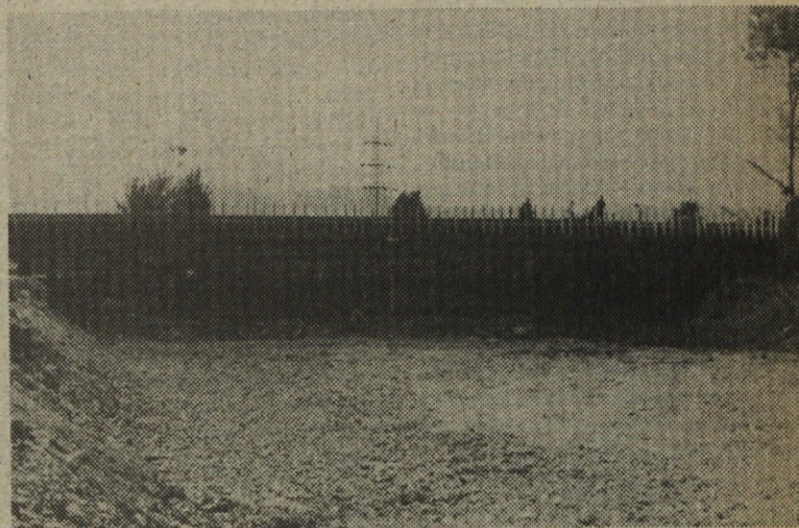
Predsednik OOS na Jesenicah je tovariš Zrim Viljem. O aktivnosti sindikalne organizacije je povedal tole: »Naša organizacija je tudi v zadnjih letih bila zelo aktivna, kako na občinski ravni, tako tudi v Gradisu. Od občinskega sindikalnega sveta smo predlani dobili srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije in tudi dva naša člana sta dobila srebrne znake ZSS.

Naša sindikalna organizacija organizira in vodi vse razprave v zvezi s poslovanjem naše delovne organizacije, sprejemanjem zaključnih in periodičnih obračunov. Odlično sodelujemo z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v tozd. Pomagamo tudi pri pospeševanju kulturnega življenja v podjetju, kakor tudi rekreativno-športne dejavnosti. V bistvu je naša sindikalna organizacija nosilec vseh razprav in akcij, ki se neposredno tičejo in zanimajo delavce.«

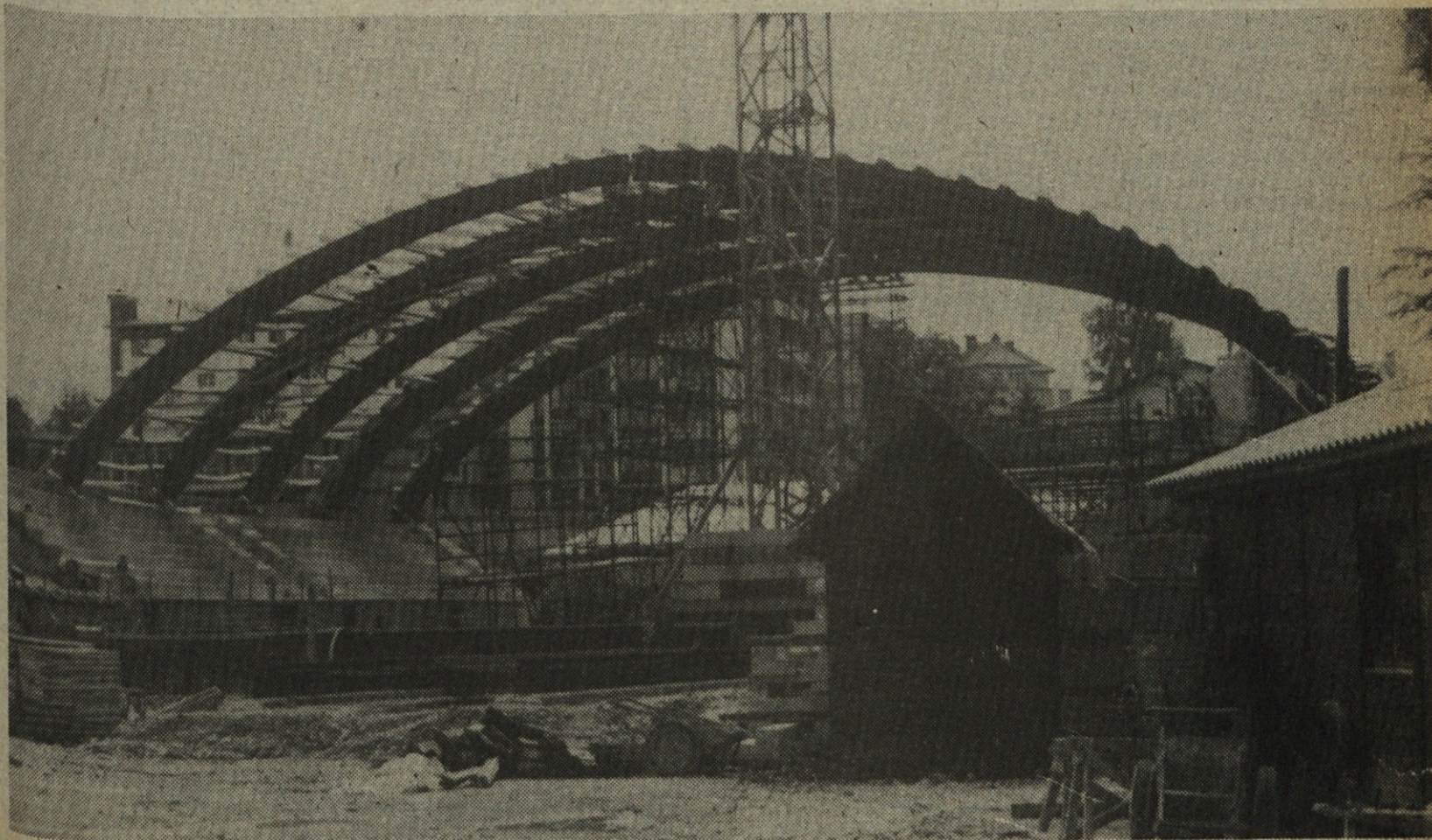
C. PAVLIN

Eden od treh samskih domov na Jesenicah

Zasavski nadvoz v Kranju je pripravljen za betoniranje

Priloga ARSISKA na Bledu je največje gradbišče na katerem delajo delavci TOZD Jesenice

Naši prijatelji iz Bytostava v Gradisu

Dolgoletno tradicijo obiskov in stikov s čehoslovaškim gradbenim podjetjem Bytostavom tudi letos nismo prekinili, še celo več — poglobili smo te prijateljske stike. Tako kot vsako leto so tudi letos odšli naši učenci na obisk k temu kolektivu, njihovi mladi pa so si prišli ogledat, kako je pri nas. Poleg tega pa smo letos uvedli še eno novost. Menili smo, da je prav, da tudi mi starejši poglobimo vezi med seboj in tako je nekaj naših zaposlenih odpotovalo na 14-dnevne počitnice na Češko, bytostavski delavci pa so prišli na dopust v naš počitniški dom v Ankaranu. Obojim je ta izmenjava prinesla veliko lepega in novega. Tako ni čudno, da so nam češki prijatelji poslali pismo, v katerem so s takim sodelovanjem zelo zadovoljni in želijo, da bi tako nadaljevali tudi še prihodnja leta.

Pismo objavljamo kar v češčini, saj je njihov jezik precej soroden našemu in ga torej ne bo težko razumeti tudi v »originalu«.

Vázení soudruzi

Vztahy mezi Československým a Jugoslávským lidem se vyznačují hlubokými sympatiemi a trvalým přátelstvím. Toto přátelství je významným faktorem míru a pokroku v Evropě i za jejími hranicemi.

Před 60. ti léty se zrodila strana jugoslávských komunistů. Stalo se tak na pomátném sjezdu sjednocení, jenž se konal v Bělehradě ve dnech 20. — 23. 4. 1919 a zněhož vznikla Socialistická dělnická strana Jugoslávie (komunistů) a o rok později přejmenovaná na Komunistickou stranu Jugoslávie a posléza na Svaz komunistů Jugoslávie.

Příchodem soudruha Josipa Broze Tita ve druhé polovině 30 let do čela strany dochází také k výraznému obratu v politice a činnosti strany, což se projevila upevněním její jednoty, zvýšením vlivu na masy.

Národní osvobozenecý boj, k němuž povtal Jugoslávský lid pod vedením avandgardní dělnické třídy — komunistické strany — představuje významnou a slavnou etapu novodobé historie Jugoslávie. V tomto boji jugoslávský lid podstoupil nemsírné oběti. V průběhu válčných let zahynulo přes 1,6 milion. obyvatel. Významný přínos jugoslávských národu do celkového protifašistického boje je vysoko ceněn a stal se nedílnou součástí historické cesty jugoslávských komunistů.

Celé toto poválečné období jež znamenalo řadu vývojových etap představuje dílo všestranné přestavby a přeměny společnosti.

Co např. znamená jeden jugoslávský den — narodí se 1.055 dětí, zaměstnáno je 5. mil 400 tis. osob, vyrobí se 755 aut, 2.225 chladniček, horníci narubou 10 tis. vagónů uhlí, rybáři naloví 17 vagónů ryb. Denně přibude 377 nových bytů, na které čeká 1-2 miliónů žadatek a 137 vysokoškolská obhájí dipl. práci. V loni stoupla prům. výroba Jugoslávie o 9%. Rok 1979 je rokem stabilizace ekonomiky. Naše socialistické československo je druhým největším hosp. partnerem Jugoslávie ze soc. zemí. Dosavadní dlouhodobé vztahy mezi našimi ekonomikami plně potvrzují svou oboustrannou užitečnost. Objem výměny zboží a služeb činil v minulém roce před 900 mil. dolarů. Nynější návštěva předs. vlády ČSSR s. Lub. Štrougaľa v Jugoslávii jistě přispěla k tomu, aby hospodářské vztahy mezi našimi social. zeměmi byly významným faktorem dobré spolupráce.

Každý národ, každá epocha émy své představitelé. Pro dělních třídů národy a národnosti Jugoslávie je jim soudruh Tito.

Pro naše národy byl představitelém soudruh Klement Gottwald.

V letošním roce naše družba trvá již 12 let. Za tuto, dobu byly navázány nescetné osobní přátelství mezi našimi pracovníky a Vámi. Velikou popularitu u nám má souruz Cepuš.

Na zdraví jugoslávských soudruhu na další všestranný rozkvět vaší země na neustálé prohlubování přátelských vztahu na mír a všeobecný pokrok na celém světě!

Rastla sem z Gradisom

Tovarišica **Leban Ivanka** je, če že ne najstarejša, potem pa gotovo med najstarejšimi gradisovci v Kovinskih obratih, če seveda upoštevamo delovno dobo v Gradisu. Zato ni naključje, da Ivanka veselo pove: »Lahko se pohvalim, da je v moji delovni knjižici vpisan le Gradis, in da zato tudi samo pri Gradisu imam delovno dobo. To pomeni, da sem v podjetje prišla 1946 leta, mu ostala zvesta do danes in bom ostala so štiri leta, kolikor mi manjka do upokojitve.

Kot sedemnajstletno dekle, leta 1946 sem se zaposlila pri Gradisu, na gradbišču tovarne Litostroj. Leta 1951 sem bila premeščena na gradbišče železarne v Zenici. Že takrat sem delala v materialnem knjigovodstvu. Štiri leta sem bila v Zenici, potem pa kratek čas v Krškem, kajti takrat smo gradili avtocesto Ljubljana — Zagreb. Od leta 1956 do 1958 nisem delala, ker se mi je takrat rodila druga hčerka.

Marca 1958 leta pa sem prišla v tedanje Centralne obrate kot materialni knjigovodja, potem sem delala v blagajni in sedaj sem že peto leto na obračunu osebnih dohodkov.

Jaz sem z Gradisom rastla in mi je zelo prirastel k srcu. Tudi moj pokojni mož je delal v Gradisu, spoznala sva se v Zenici, in tudi zato je ta zveza z Gradisom še močnejša, kajti ob smrti moža, v težkih trenutkih, mi je kolektiv ogromno pomagal, imela sem vso podporo vseh sodelavcev, tako da sem lažje prenesla bolečino.

Rada se večkrat spomnim, na tiste povojne čase, ko so nastajali zametki slovenskega gradbeništva in sem tudi sama sodelovala

pri obnovi porušene domovine. Rast naše delovne organizacije v tem obdobju je bila povezana s trdim delom in prežeta s toplimi mislijo, da gradimo za sebe, za naše boljše in lepše jutri.

Marsikatero težavo smo takrat lažje in s skupnimi močmi premagali. Imam občutek, da takrat le nismo bili takšni materialisti kot smo danes, ko je vse manj tovarištva, ko se vezi med ljudmi rahljajo in ko vsi v glavnem gle-

Ivanka Leban

damo le materialno plat življenja, človečnost pa je odrinjena v drugi plan. Zasluge in ne vem kakšen standard ne sme dušiti tovarištvo in medsebojne odnose med ljudmi.

Naši dolgoletni sodelavki vsi iskreno čestitamo ob njenem življenjskem jubileju, posebno še sodelavci na Kovinskih obratih, željo, da bi se še naprej dobro počutila v naši sredini. Obenem pa naši dragi Ivanki želimo obilo osebnih sreč, zdravja in zadovoljstva na delu in v privatnem življenju. sp

Športno srečanje izvajalcev NE Krško

V organizaciji montažnega podizvajalca »Monting« iz Zagreba je bilo 5. športno srečanje izvajalcev NE Krško. Tokrat je bilo na sporedu le kegljanje in mali nogomet. Tekmovanja se je udeležilo 8 ekip, med katerimi je kot gost nastopila tudi ekipa JLA iz Brežic. Investor NE Krško in izvajalec Westinghouse se srečanja tokrat žal nista udeležila.

Gradisovi ekipi sta se po tradiciji odlično odrezali, saj so naši kegljači ponovno postali prvaki, nogometaši pa so igrali v finalu.

Kegljanje v borbenih partijah 6x3 lučaje je potekalo na kegljišču Čatežkih toplic. Naša ekipa je presene-

tila z izredno borbenostjo in ugnala tudi favorizirane ekipe. Vrstni red po podrtih kegljih je bil naslednji:

GIP »Gradis«	449
ATM Zagreb	440
Đuro Đaković	432
JNA	431
Elektromont	422
Hidromontaža	410
Monting	408
Rade Končar	383

Za Gradis so nastopili: Čovran, Filipič, Novaković, Kličić, Nučič in Mihelič. Pohvaliti moramo mladega Čovrana, ki se je najbolj izkazal.

Nogometaši so nastopili na igrišču nove osnovne šole v Leskovcu. Nastopile so iste ekipe. Naši igralci so najprej visoko premagali Đuro Đakovića, v polfinalu pa Elektromont. Finalna tekma je bila igrana v dežju, v kateri smo klonili z minimalnim rezultatom in osvojili drugo mesto.

Rezultati naše ekipe so bili:

Gradis : Đuro Đaković	5:1
Gradis : Elektromont	3:1
Gradis : Hidromontaža	0:1

Za Gradis so nastopili: Polič, Mihalec, Iličić, Đurić, Šajn, Kerić in Miljatović. ZAKIČ SREČO

Ko izaziva privrednu nestabilnost

Mogli smo u posljednje vreme čuti jako mnogo pitanja iz udruženog rada kao, na primer, tko je izazvao privrednu nestabilnost, otkuda tako velike investicije, i otkuda takav poremećaj ekonomskih odnosa prema inostranstvu? Teško je dati odgovor, pa umjesto da se daju odgovori, postavljaju se pitanje: što su uradili delegati u tjelima kada su se donosile odluke, posebno kad je riječ o investicijama izvan proizvodnje? Uzmimo, na primjer, proboje investicija u izgradnji cesta i uopće u infrastrukturu.

Što može učiniti delegat ako mu se prezentira elaborat iz kojeg proizlazi da su osigurana sredstva i da su sva tehnička pitanja rješena? Delegat nije u mogućnosti da se upušta u izstraživanje tehničkih in tehnoloških rješenja, a ne može ulaziti ni u problem cijena. On najbolje postupi kada se složi sa predlogom, jer time izražava interes organizacije koju zastupa i svoja vlastita gledanja. Međutim, za proboje posledice moraju snositi oni koji su predlagali takva rješenja, a pogotovu ako su bili svjesni da se predložena investicija raspoloživim sredstvima neće moći dovesti do kraja.

Uzmimo ekonomske odnose s inostranstvom. Istina je da postoji puno razloga za poremećaje koji su prouzrokovani sa problemima svjetske privrede, a ne samo našim. Ipak se postavlja pitanje: kako to da se netko može stalno ili godinama trošiti devizna sredstva, a da ništa ne pridonaša stvaranju deviza? Na taj problem se ukazuje iz udruženog rada godinama, i tvrdi se da izvoznici teže prolaze nego oni koji kupuju devize na deviznom tržištu za uvozne potrebe. O tome se sada, radi teškoća u pribavljanju deviznih sredstava, još više raspravlja. Međutim, nema nikakvih rješenja za popravljanje takvog stanja, a o predlozima koji se daju mjesecima se raspravlja.

Uzmimo kao primjer interesnu zajednicu za ekonomske odnose s inostranstvom. Ona ima složene zadatke na osnovu Zakona o deviznom poslovanju i kreditnim odnosima sa inostranstvom. To bi u stvari i trebalo da bude mjesto dogovora za unapređenje izvoza i uspostavljanje odnosa između onih organizacija koje stiču devizna sredstva i onih koje ih troše. Teško je reći da se na tom području nije nešto postiglo, ali sa sigurnošću možemo tvrditi — ne onoliko koliko smo mogli i koliko je to bilo nužno.

Još uvijek je naglasak na uvoznim pravima, a ne u sticanju deviza putem izvoza. Malo je primjera

udruživanja deviznih sredstava, na razvoju i unapređenju izvoza, a mjere podsticaja su nedovoljne i nisu razrađene. Potrebno je izvršiti promjenu u sistemu podsticaja i naći bolja rješenja nego što ih imamo. Na žalost, u donosima prema inostranstvu se teško prilagođavamo. Nismo dovoljno fleksibilni i ta krutost nam smeta da postizemo bolje rezultate. Jednako bi mogli reći da se taj problem odnosi na interesne zajednice i na državne organe koji se bave sferom ekonomskih odnosa s inostranstvom. Na tom području je još prevelika državna regulativa, sve je utvrđeno režimima i pribavljanju raznih suglasnosti, što usporava tokove međunarodne razmjene.

U mnogim organizacijama udruženog rada se smatra da poremećaji koji su nastali u ekonomskim odnosima sa inostranstvom su element koji može usporiti dinamiku proizvodnje, ne samo za ovu godinu, nego i za dalje razdoblje, ako se na tom području nešto određeno ne promijeni.

Međutim, nisu dovoljni samo napore osnovnih organizacija udruženog rada, da bi se to pitanje moglo riješiti...

Dohodak koji stvaramo je nedovoljan. Preduzimamo čitav niz mjera da bi stvorili veći dohodak radom. Iznalazi se stimulaturniji sistem nagrađivanja radnika. Bolje se stimuliraju inovacije i racionalizacije, ali je to sve skupa nedovoljno da bi došlo do većeg dohotka. Zato moramo naglasiti kada se radi o dohotku, da bi trebalo više insistirati na društvenoj produktivnosti rada, jer i od nje ovisi čitav niz pitanja. Nije dobro da nam sposobni visokostručni kadrovi napuštaju proizvodnju i odlaze na lakše poslove, gdje se uz manji uloženi rad može doći do bolje zarade, a to se stalno događa. To je navedeno i u materijalima koje smo dobili za ovu sednicu, a to vjerovatno proizilazi iz nelogičnosti u raspodjeli. Zapravo se radi i o pomanjkanju društvenih kriterija za raspodjelu osobnih dohodaka. Ne vrednuje se jednako rad. Uvijek je manje vrijedan rad u materijalnoj proizvodnji, nego u nadgradnji. U takvim okolnostima je teško izgraditi stimulaturne sisteme za nagrađivanje u materijalnoj proizvodnji. Društveni dogovori koji se izrađuju za raspodjelu ne ujednačavaju kriterije jer polaze od grana grupacija, ne uzimaju se u obzir specifičnosti in ne podstiče dovoljno produktivnost. Bilo bi dobro i korisno kada bi se ti društveni dogovori proanalizirali i kada bi vidjeli šta je potrebno doraditi da bi i sa te strane

Ovu halu u ravenskoj železarni radili su radnici naše OOUR Ravne

dobili podsticaj u traženju boljih rješenja u nagrađivanju prema radu...

U mnogim interesnim zajednicama ostvarivani su viškovi, a retki su primjeri da su viškovi vraćani udruženom radu. Nije problem u viškovima, nego je problem u načinu zahvatanja iz dohotka i ne bi se smjelo dogoditi da se stvaraju viškovi ako bi imali razrađene kriterije razmjene rada...

Na žalost, u udruženom radu ostaje mali čisti dohodak. Čisti dohodak pretežno ulazi u osobne dohotke, i sa pravom su drugovi koji su radili ove materijale nazvali akumulaciju ostatkom dohotka. Sa tako malom akumulacijom ne možemo očekivati bolja rješenja.

Pošto radim u kemiji od koje se mnogo očekuje, mogu reći da sa stopom akumulacije koju je kemijska industrija Jugoslavije ostvarila u 1978. godini, ne može se ništa učiniti. Stopa akumulacije je sveta 2,5 posto. Tu so problemi cijena, tu su

problemi uvoznih cijena, ugradnja skupih domaćih proizvoda i finalne produkte, krediti, kamate itd.

Kemiju treba da razvijamo jer to radi cijeli svijet, jer to je najpropulzivnija grana privrede. To pokazuje i stopa rasta kemijske industrije Jugoslavije u poslednjih deset godina. Te stope su bile iznad drugih grana, a sada smo se susreli sa razvojnim problemima radi pomanjkanja sredstava a ne bismo smjeli dozvoliti veći raskorak kemijske industrije Jugoslavije u odnosu na svijet jer je taj raskorak i sada prevelik.

Stoga bi se mogao izvući jedan zaključak da restriktivne mjere ne bi trebale da pogode jednako materijalne i vanprivredne djelatnosti, posebno kada je riječ o investicijama. Sada je takva situacija da potrebnih sredstava nema, nema ih na računima udruženog rada, a nema ih ni u bankama. I u takvoj situaciji ne smjemo biti neselektivni i onemogućiti dobre programe koji bi se morali dovesti do kraja. (Tanjug)

»Neimar«: do stana i ličnim sredstvima

Kako doći do stana? To pitanje često postavljaju radni ljudi u mnogim kolektivima. Rešenja su, naravno, različita.

U radnoj organizaciji građevinarstva — »Neimar« u Novom Sadu — prema predlogu novog pravilnika o rešavanju stambenih problema radnika, zaposlenih u ovom kolektivu dolaziće do stana i ulaganjem ličnih sredstava.

Predlog pravilnika predviđa da, kada radnik dobije stan uz lično učešće sredstava, taj stan ostaje vla-

sništvo osnovne organizacije udruženog rada i ona s njim raspolaže.

Ukoliko radnik učestvuje sa sredstvima od deset odsto od vrednosti stana, onda na ostale bodove dobija još 15 poena. Za svaki procenat većeg učešća od 20 odsto od vrednosti stana, radnik dobija još po dva boda, a za svaki procenat između 20 in 40 odsto — po tri boda.

Na uložena sredstva radniku se ne daje kamata, a sredstva mu se vraćaju u roku od dve do pet godina, zavisno od toga koliko je novca udružilo.

Smotrno preživljanje prostega časa

Eno od področij dejavnosti v kateri se vključujejo učenci doma Gradiša iz Kvedrove 19 je tudi Počitniška zveza Slovenije. Naj pa takoj na začetku z nekaj besedami opišemo delo Počitniške zveze (PZ).

PZ je družbeno mladinska organizacija, ki omogoča organizirano turistično dejavnost čim širšem krogu mladine. Prednost mladinskega turizma je ravno v tem, da širšem krogu mladih omogoči da z manjšimi finančnimi sredstvi spoznajo svojo ožjo in širšo domovino. PZ organizira letovanja, zimovanja, pohode, srečanja, izlete ipd. Mladi pri tem spoznajo, da besedi bratstvo in enotnost nista samo propagandna parola, temveč stvarnost ki jo je moč uresničevati na vsakem koraku. Geslo PZ je prav zaradi vsega tega: »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil!«

Učenci našega doma so vključeni v družino PZ, ki je sestavni del občinske organizacije PZ Ljubljana Moste-Polje. Družina skupno šteje 90 učencev (vključno z učenci iz DOŽ) ki jo vodita dva vzgojitelja, katera pomagata predvsem pri organizaciji akcij ter vodita priprave. Družina pa se srečuje s težavami kakršne pestijo vse ostale podobne organizacije; delo članstva in finančna sredstva.

Delo učencev članov družine PZ ni povsem zadovoljivo. Dogaja se namreč, da nekaj članov popolnoma zanemarija svoje obveznosti, ki sledijo če si član PZ in tako pravzaprav so samo na papirju člani. Po drugi strani pa ne moremo kaj da ne bi pohvalili nekaj prizadevnih posameznikov, ki si prizadevajo da bi vsaka akcija čimbolj uspešno stekla in imajo pri tem tudi zadosti uspeha; Markovič Gojko — predsednik družine, Benkovič Josip — sekretar družine, Šmic Dragan, Hemetik Andrija, Horvat Ivan, Habdija Slavko — člani izvršnega odbora družine. Tudi drugi člani družine so zaslužni za dosežene uspehe, vendar se morajo večkrat sami vključiti v same akcije.

Zaenkrat lastnega akcijskega programa nimamo in to samo zaradi težav s finančnimi sredstvi. Tako smo vključeni in izvajamo program katerega je planirala obč. org. PZ Ljubljana Moste-Polje. Sredstva s katerimi razpolagamo so namreč premajhna da bi izvedli kakšno kvalitetno samostojno akcijo. Nekaj denarja smo sicer dobili od občinske organizacije PZ in z interne delovne akcije preostali del pa smo zbrali s prispevki članov družine. Upamo, da bomo v bližnji prihodnosti dobili finančna sredstva od UO Centra za izobraževanje, katera smo planirali v okviru finančnih potreb doma za učence.

Krjavljeva koč iz Jurčičevega romana — izlet v Muljavo

S proslave Dneva mladosti v domu

V šolskem letu 1978-79 so se naši učenci, člani družine PZ udeležili številnih akcij. Naj jih na kratko naštejemo; dva učenca sta se udeležila seminarja PZ v Bohinju, udeleženi so bili v vseh dosedanjih izletih (Subotica, Portorož, Krapi-na—Kumrovec, Kostanjevica na Krki), prisotni na občinskem srečanju na Pohorju, zveznih srečanjih v Beogradu, Slavonskem Brodu in Kumrovcu, udeležili se množičnega pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane« s srečanjem na Urhu, udeležba na pohodu »Janče 79« in srečanje v Tacnu.

Značilnost vseh teh akcij je namreč ta, da naši učenci sodelujejo s vrsto drugih domov za učence s področja Ljubljane, se skupaj z njimi udeležujejo teh akcij pri tem pa se spoznavajo in razvijajo prijateljske in tudi tesnejše stike z svojimi vrstniki. Obenem pa se lahko pogovorijo o samih oblikah dela in življenja v njihovih domovih.

Tudi v prihodnjem obdobju nas čakajo številne akcije katerih se bomo udeležili v čim večjem številu. Le tako bomo lahko uresničevali vzgojno-izobraževalne smotre, ki se pri teh akcijah postavljajo, obenem pa poskrbeli za čim prijetnejšo sprostitev samih učencev.

Na kraju pa želimo, da bi se čimveč mladih iz vseh TOZD včlanilo v našo družino PZ. Potujate in spoznavajte ljudi in domovino sedaj ko ste še mladi in imate ugodne možnosti za to. Prerano in nekoristno je vsa

tisto poležavanje po samskih sobah in branje šund literature od katere nobene koristi.

BREZOVEC IVAN

Javne pohvale

Dom učencev v Ljubljani, Kvedrova 19 izreka javne pohvale v šolskem letu 1978-79 naslednjim učencem:

Habdija Slavko — OO ZSM

Hasnaš Stanko — IPD
Herman Milan — fotokrožek

Ivič Dragoljub — DS, dramski krožek

Knapić Miro — ZTS

Knapić Ranko — DS, PZS
Kos Zdravko — šport

Mamić Drago — dramski krožek

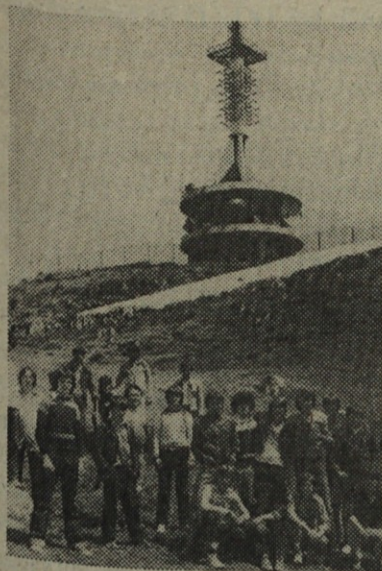
Nikić Milenko — dramski krožek

Pongrac Branko — šport
Potočki Ivan — DS

Selimović Hamid — šport
Selimović Čazim — šport

Salkić Fikret — dramski krožek

Markovič Gojko — DS, PZS

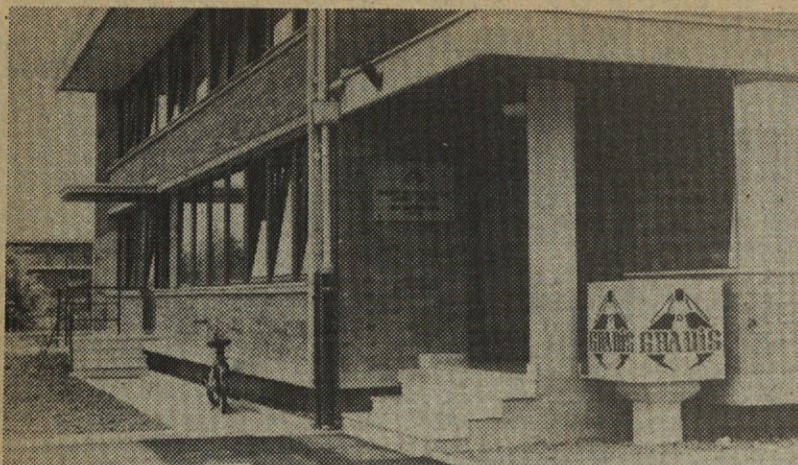

»Ob prostem času gremo tudi v planine!« pravijo učenci iz Raven. Skupina na Uršlji gori s TV stolpom v ozadju, ki ga je zgradila naša TOZD

Udeleženci pri civilni zaščiti v KS Stari Vodmat

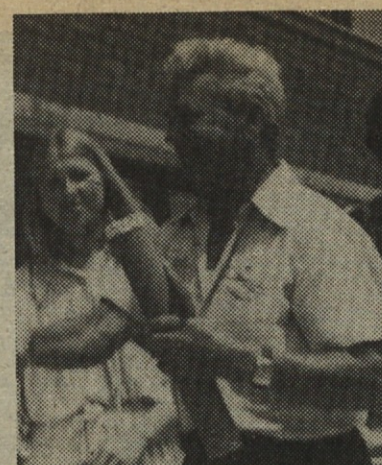
V novi poslovni stavbi bo za vse dovolj prostora

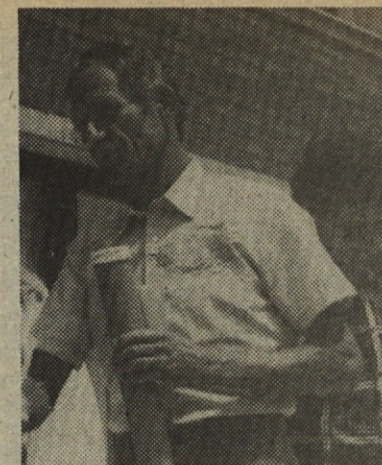
»Z novimi prostori smo veliko pridobili«: pravijo stari Gradisovci

Jože Bagari — 30 let dela

Stanko Bandelj — 30 let dela

Anton Breznik — 30 let dela

Janez Bohar — 30 let dela

Na slovesni otvoritvi se je zbralo veliko »domačih« — gradisovih in tudi drugih predstavnikov

Take pa so nove delavnice koprskega tozda

NOVI DELOVI PROSTORI

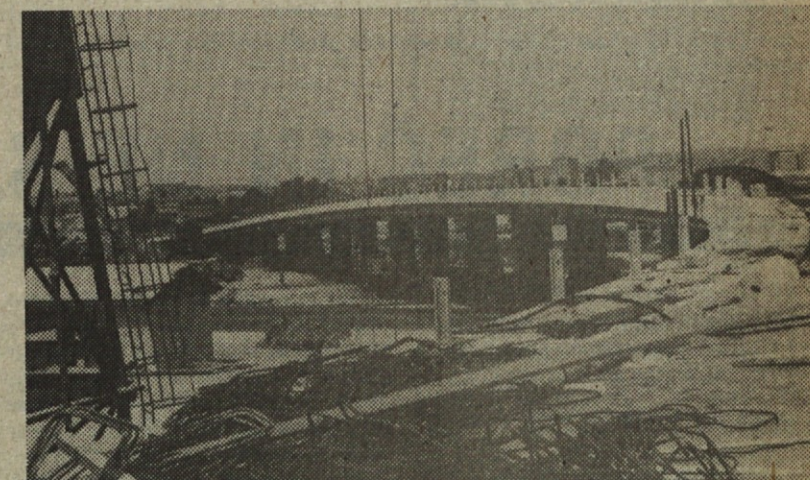
Konec junija so v Kopru uradno odprli nove poslovne in delovne prostore. Tako so se končno iz skromnih pisarn in neustreznih delavnic preselili v svetle prostore, ki so si jih v tej TOZD že tako dolgo želeli in resnično potrebovali.

Že tako majhne prostore, ki so jih imeli na starem zemljišču, so lani morali še skrčiti, saj so zaradi gradnje novega cestnega priključka v Kopru morali preseliti del objektov na drugo mesto. Hkrati, ko so preseljevali le-té, so začeli z gradnjo nove »uprave«. Projekt zanjo je pripravil Projektivni biro iz Ljubljane. Poleg nove upravne stavbe stojijo tudi velike in nove delavnice, v katerih bo sedaj veliko lažje delati kot pa v prejšnjih provizorijih. Malo več kot pred letom dni so se ravno na račun slabih prostorov otepal v Kopru tudi s kadrovskega problema, saj je bilo težko pričakovati od novih strokovnjakov, da bi lahko delali v takih utesjenih prostorih. Kaj pomenijo boljši delovni pogoji, lahko pove tudi podatek, da je bila lani ob koncu leta in letos v prvem polletju izredno majhna fluktuacija. Torej — od tam, kjer so ljudje

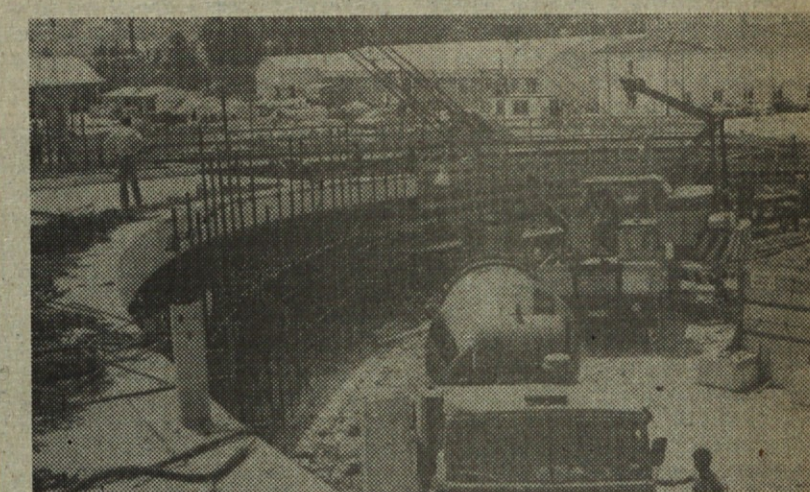
zadovoljni, ti ne odhajajo. Seveda so poleg novih proizvodnih letu se je ta naša TOZD tudi precej kadrovske okrepila, kar pomeni veliko pomoč samemu direktorju TOZD in boljšo osnovo za dobro, plansko gospodarjenje, načrtovano na osnovi predvidevanj strokovnjakov, ne le stihijsko prilagajanje trgu.

Tako kot vsi zaposleni v tej TOZD smo tudi mi veseli njihovega uspeha in novih prostorov. Letos je bilo v Gradisu leto selitev: nove prostore so dobile TOZD GE Ljubljana — okolica, TOZD GE Celje in TOZD PB Ljubljana.

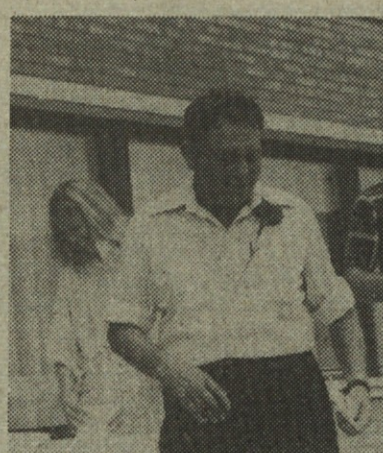
Po slovesni otvoritvi v Kopru so bili poleg predstavnikov Gradisovih TOZD (redkih) tudi predstavniki skupščine občine Koper in družbenopolitičnih organizacij v tej občini ter nekaterih gradbenih delovnih organizacij s tega območja. To slovesnost so izkoristili tudi za podelitev priznanj tistim, ki že 10, 20 ali 30 let delajo in pa tistim, ki letos praznujejo 50 ali 60 let svojega življenja. Vsem skupaj čestitamo ob jubileju!

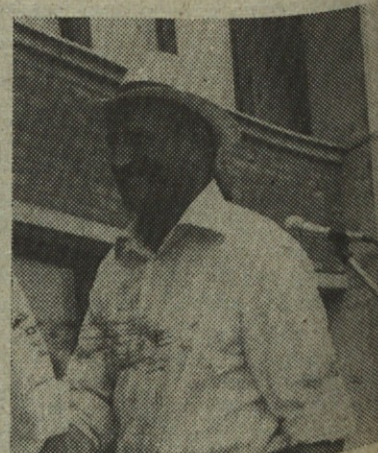
Koprski nadvoz tik pred dograditvijo

»Končno spet enkrat skupaj!« so dejali delavci

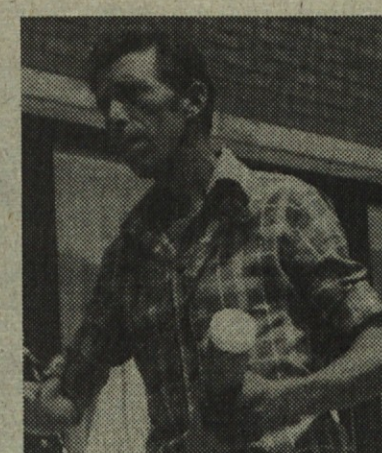
Cechetto Remigio — 60 let

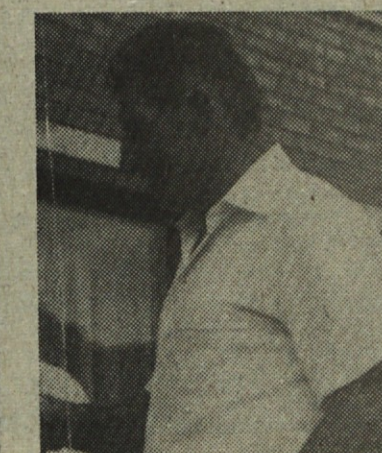
Jakob Medved — 50 letnik

Bruno Štefančič — 50 letnik

Slavko Bažec — 50 letnik

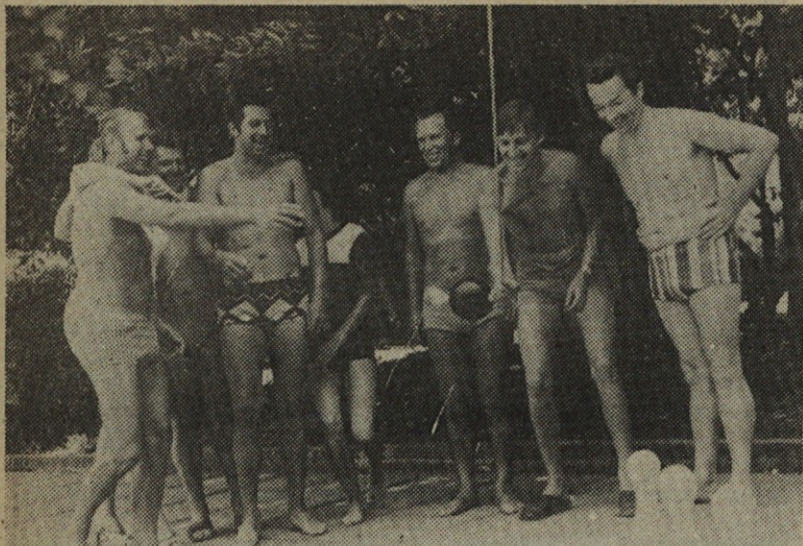

Valent Valčič — 50 letnik

Angel Božič — 50 letnik

Na dopustu vsi pozabimo na vsakodnevne probleme, zato je smeh povsod pristen

Če bi bilo v Poreču več možnosti za rekreacijo, mogoče ne bi samo poležavali na plaži

POREČ IN NE SAMO O POREČU

Prvi naši delavci so letos prišli v počitniški dom v Poreču že 10. junija, zadnja, deseta izmena pa bo letovanje zaključila 18. septembra. V tem času bo v Poreču na letnem oddihu čez 1.000 naših delavcev in članov njihovih družin.

Tudi letos se je ob razpisu za letovanje v počitniških domovih potrdila večletna praksa, da večina prodilcev želi letovati v izmenah meseca julija in v prvi polovici avgusta. Da je takšna miselnost zgrešena, se je pokazalo tudi letos, ko so prve izmene v juniju imele čudovito, veliko lepše vreme kot pa ostale v juliju. September je pa že vsa zadnja leta lep vsaj tako kot avgust, če že ne zaradi določenih stvari tudi lepši. Takrat že poneha glavna turistična sezona, manj gneče je na cestah in v Poreču samem, morje in sonce pa enako grejeta kot v glavni turistični sezoni. To je čas za počitek vseh tistih, ki si na dopustu želijo predvsem mir, dobro postrežbo (saj v glavni sezoni naši turistični delavci, predvsem gostinci nimajo kaj dosti posluha za domačega turista) in še vedno toplo morje in pripekajoče sonce.

Zato je tudi v drugi polovici julija, ko smo obiskali počitniški dom v Poreču, le-ta bil polno zaseden. Kapaciteta doma je 80 ležišč, vendar je sedaj v njemu 125 dopustnikov. V vsako sobo so dodana pomožna ležišča, devet ljudi pa spi v hiši v neposredni bližini doma. Dodatna ležišča v tej hiši smo letos najeli zato, da bi čim večjemu številu naših delavcev omogočili letovanje na morju.

Upravnik počitniškega doma v Poreču je letos tovariš Jani Klančar, ki je na to mesto bil prerazporejen iz Nizkih gradenj Maribor. O delu v počitniškem domu pa nam je povedal naslednje: »Že vrsto let se pogovarjamo o tem, da naj bi vsaj polovico personala za naše počitniške

domove zagotovili tozdi, ki imajo organizirane obratne prehrane na večjih gradbiščih ali pa v samskih domovih. Vendar se tudi letos tega dogovora nismo držali, saj so svoje obveznosti izpolnili le mariborski tozdi Nizke gradnje in GE Maribor. V Ankaranu je glavni kuhar Toni Tomažič iz GE Maribor. V Poreču imam 13 sodelavcev, ki mi pomagajo voditi posle v domu. To so v glavnem domačini, ki prejšnja leta niso delali pri nas, le glavna kuharica Ivanka Kranjčič je vsakoletno zaposlena pri nas.«

Kako se pa počutijo dopustniki v počitniškem domu, smo izvedeli iz razgovora z nekaterimi od njih in njihova mnenja lahko strnemo takole: Vsi smo v glavnem zelo zadovoljni s prehrano, postrežbo in uredjenostjo v domu in v vrtu za domom. Nezadovoljstvo pa predvsem izvira iz neurejenosti na plaži. »Upravnik nam je tudi to plat medalje pojasnil: »Naša plaža po sklepu občine Poreč ne pripada samo našim delavcem temveč je lahko uporabljajo vsi. Naš prvi sosed je počitniški dom »Šumadije« iz Srbije in njihovi delavci v glavnem tudi koristijo našo plažo, vendar v tem ne bi bilo nič hudega če bi se le-ti vsaj do neke mere kulturno obnašali. Za seboj zapuščajo vsaki dan ogromno smeti, ki pa jih moramo potem mi sami počistiti. Uporabljajo tudi naš tuš, in jim ga je dosedaj uspelo že štirikrat plomiti. Noben pogovor z njihovim upravnikom ne pomeni niti minimalnega izboljšanja stanja, tako, da se naši dopustniki najraje zadržujejo in sončijo kar na vrtu.«

Nekateri so tudi mnenja, da bi se na področju rekreacije in aktivnejšega odmora dalo narediti tudi nekaj več, saj vse rekreativne pripomočke predstavlja miza za namizni tenis in rusko kegljišče. Mogoče bi nakup petih sandalin in petih koles mož-

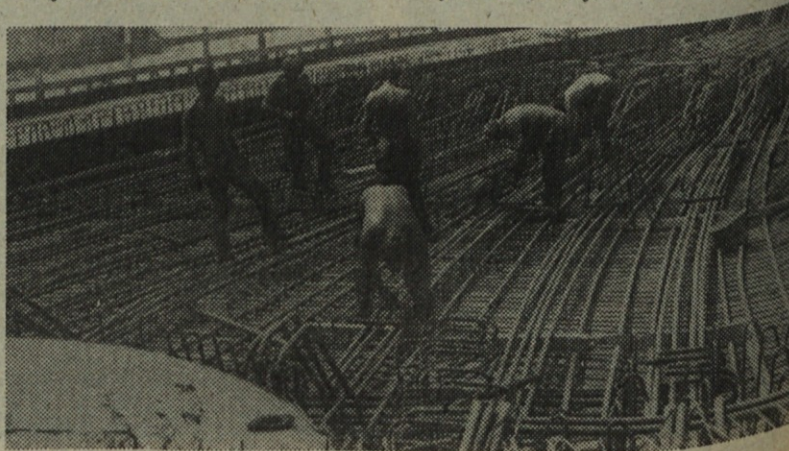
nost rekreacije le nekoliko popestrilo. Kar se tiče možnosti rekreacije, je počitniški dom v Ankaranu v veliki prednosti, saj je zaradi večjega prostora, ki pripada domu, bilo možno urediti prostor za odbojko in balinišče. Takega prostora v Poreču na žalost ni in zato bi morali razmisliti o rekreaciji, ki se lahko izvaja tudi na manjšem prostoru. Ob obisku našega počitniškega doma v Poreču se mi je porodila misel, kako bi le-tega lahko čim bolje izkoristili. Ali ne bi bilo možno organizirati Gradisove seminarje, ki se vlečejo skozi celo spomlad v Portorožu, v našem počitniškem domu v Poreču, saj bi na ta način občutno zmanjšali stroške seminarjev. Prva možnost je, da bi seminarji bili v pomladanskem in jesenskem času, pred in po letovanju naših delavcev. (Spomladi od 15. maja do 15. junija in jeseni od 20. septembra do 20. oktobra, saj predvidevam, da je v tem času že oziroma še dovolj toplo)?

Druga možnost pa bi bila ureditev centralnega ogrevanja. Ker je to v ozki povezavi s sredstvi, se mi zdi prva možnost nekoliko lažje uresničljiva, če seveda vmes niso še

drugi faktorji, ki bi to onemogočili.

Drugi vir dodatne izkoriščenosti počitniškega doma v Poreču bi lahko predstavljali preventivni in rekreativni oddihi naših delavcev. Vsako leto pošiljamo naše delavce na okrevanje v poreško Plavo laguno, kajti narava dela v gradbeništvu je taka, da hitro prihaja do profesionalnih obolenj in včasih tudi invalidnosti, kar pa se le nekoliko da zmanjšati s pravočasno preventivo, del katere je tudi preventivno rekreativni oddih na morju. V slučaju, da bi v domu uredili centralno ogrevanje, bi se možnost takih oddihov izredno povečala in ne bi bilo potrebno delati večje selekcije med delavci, kateri bodo šli na preventivni oddih. Z eventuelno nižjo ceno v našem domu, glede na Plavo laguno bi se število takšnih delavcev še dodatno povečalo. Naši delavci pa bi se tudi v tem primeru morali posluževati športnih objektov v Plavi laguni, kar seveda ni najbolj ugodno.

Naslednje leto bo počitniški dom v Poreču pričakal svoje goste nekoliko obnovljen in polepšan. Notranjost doma vključno s kuhinjo, ki je

Po napornem delu se počitek še kako prileže

Šala iz poreškega počitniškega doma

Vêdro in vêdro

Naš delavec v počitniškem domu v Poreču bi zjutraj rabil vêdro. Obrne se seveda na sobarico Liljano. Ta, po rodu Črnogorka, se bore malo spozna na slovenščino, vendar je razumela besedo vedro (ne kot vêdro, ampak kot vêdro — jasno) in mu veselo povedala, da je danes vêdro. Seveda gost ni bil zadovoljen in je še enkrat zahteval vêdro. Sobarica pa se je tokrat malo bolj potrudila in je nezadovoljnemu gostu razložila, da je danes resnično vêdro in jasno vreme, da dež skoraj zagotovo ne bo padal, če pa sam ne verjame naj pogleda skozi okno. Takrat je le-ta dôumel za kakšno igro besed gre in ko je Liljani razložil, kaj je pravzaprav hotel sta se oba veselo nasmejala, in gost je dobil zeleno vêdro.

Tej šali se je nasmejala večina dopustnikov te izmene in je bodo verjetno slišali tudi ostali, ki še pridejo v počitniški dom v Poreču.

V kegljanju na ruskem kegljišču se včasih pomerijo tudi predstavnice nežnejšega spola

sodobno opremljena, bo ostala nespremenjena, zato bo obnovljena fasada in streha.

Večina dopustnikov, s katerimi sem se pogovarjal, je zelo navdušena nad novico, da bomo jeseni začeli končno graditi počitniški dom v Biogradu na morju in da bodo verjetno prvi delavci letovali v njem že julija prihodnje leto, vendar so se nekateri vprašali, kakšna bo struktura tistih, ki jim bo omogočeno letovati v Biogradu.

Mogoče na koncu predlog v premislek. Da bi omogočili čim bolj pravično letovanje vseh zaposlenih v Gradisu, bi predlagal naslednje:

Glede na to, da je letos skoraj vsem prosilcem bila prošnja za letovanje ugodno rešena (če ne v zahtevanem počitniškem domu oziroma terminu, potem pa v nekem drugem odgovarajočem) se bo v naslednjem letu situacija še nekoliko na bolje spremenila, saj bo sprejemal goste tudi počitniški dom v Biogradu /m, ki bo imel kapaciteto 120 ležišč.

Ker se opravičeno bojim, da bo večina prosilcev naslednje leto želela letovati v Biogradu (če bo do takrat narejen), nekaj manj v Poreču in najmanj v Ankaranu, predlagam, da tisti delavec, ki je lansko leto letoval v Poreču, letošnje leto lahko letuje samo v Ankaranu oziroma Biogradu, v tretjem letu pa ostane samo še ena možnost. Tako bi vsak delavec v treh letih lahko letoval v vseh treh naših domovih na morju, ne pa da bi vedno eni in isti letovali v Biogradu ostali pa v Poreču oz. Ankaranu. Izvzeti bi bili tisti delavci, ki bi izključno zahtevali Ankaran.

Mislím, da bi z takšnim razporejanjem delavcev v počitniške domove in še z nekaterimi dopolnili, enkrat za vselej to stvar uredili in da

In memoriam

Mirko Polak

Tik pred izidom vestnika smo zvedeli žalostno novico, da je nenadoma preminil naš dolgoletni sodelavec, pomočnik komercialnega direktorja, Mirko Polak.

Nesebičnega tovariša in poztvovalnega delavca bomo ohranili v lepem spominu.

ne bi več poslušali razgovore v mislu: »Saj vemo kdo in kdaj letuje v enem izmed dveh naših počitniških domov na morju.« kajti v nasprotjem, ko bo zgrajen še tretji počitniški dom, bo takih pogovorov še več.

C. Pavlin

Na plaži, kjer je veliko tudi »sosedovih«

30 LETNICA NAŠIH PTUJČANOV

Da je letošnja zima bila resnično neugodna za gradbince, so občutili tudi v našem TOZDU v Ptujju. Zato so tudi rezultati poslovanja v prvem trimesečju bili pod planiranimi. V drugem trimesečju se je situacija že izboljšala in v Ptujju računajo, da bodo plan dosegli v poletnih mesecih. V drugi polovici leta pa računajo tudi na preseganje plana.

POLNA ANGAŽIRANOST

»V letošnjem letu je naš TOZD skoraj sto odstotno preskrbljen z delom, plan bo tudi v celoti realiziran«, je povedal direktor ptujškega TOZDA tovariš Julij Gjurasek. »Več kot petdeset odstotkov smo angažirani na stanovanjski izgradnji, saj imamo trenutno samo v Ptujju 300 stanovanj v gradnji. Še vedno gradimo stanovanja v soseski Zihierlova ploščad, izgradnja katere bomo zaključili konec julija naslednje leto, kajti na začetku avgusta slavi občina Ptuj svoj praznik in takrat bo svečana otvoritev te stanovanjske soseske z 800 stanovanji. Investitor je izredno zadovoljen s kvaliteto naših stanovanj, predvsem pa s ceno, kajti mi gradimo stanovanja za 15% ceneje od slovenskega poprečja, predvsem pa se držimo gradbenih rokov.

Letos smo prevzeli nekatera večja dela, ki se bodo vlekla tudi v naslednje leto. Jeseni bomo začeli z gradnjo stanovanj v soseski MS 12 v Mostah v Ljubljani. Drugo leto pa bomo začeli z gradnjo nove stanovanjske soseske s 1.500 stanovanji v Ptujju in tovarno črno-belih televizorjev.

Gradimo tudi vrsto industrijskih objektov: v Halozah končujemo za SOZD »Elkom« prvo fazo gradnje tovarne pnevmatskih strojev, dovr-

šujemo tudi objekte za IMP v Ptujju, gradimo proizvodno halo in skladišče v Kidričevem, v gradnji je že tudi prizidek, interni oddelek ptujške bolnice, gradimo upravno poslopje in remizo za Cestno podjetje Maribor TOZD Ptuj, in še več manjših gradbenih del za naše stalne investitorje.«

PROSTOVOLJNO DELO ZA MIZARSKO DELAVNICO

Mizarji v ptujškem TOZD imajo precej dela pri izdelavi izvenserijske opreme za stanovanjske bloke, to je oprema, ki ni po JUS. Vendar sedaj še vedno delajo v težkih pogojih v stari mizarški delavnici, ki je bolj podobna provizoriju kot pa pravi delavnici. Vendar bo njihovim težavam kmalu konec. O graditvi mizarške delavnice je direktor Gjurasek povedal naslednje:

»Nova mizarška delavnica je naša lastna investicija. Z gradnjo smo začeli že lansko leto. Konec avgusta bo predana namenu in tako bodo nadomeščeni resnično neprimerni prostori v katerih so doslej delali naši mizarji. Hala je dolga 60 in široka 15 metrov.

V gradnjo naše mizarške delavnice smo vsi zaposleni vložili veliko prostovoljnega, udarniškega dela, saj smo tako zmanjšali nekatere stroške. Vsak delavec se je obvezal da bo delal vsaj 8 ur pri gradnji te hale. Tako smo vsi skupaj naredili dosedaj več kot 2.000 prostovoljnih ur.«

POMANJKANJE NEKATERIH KADROV

TOZD »Gradnje« Ptuj zaposluje danes 277 delavcev in ima tudi 19 učencev. »Naša temeljna organizacija zaposluje v glavno delovno

silo iz našega področja,« je dejal direktor Gjurasek, »in po tem smo mi specifični v Gradisu, kajti vsi ostali TOZDI imajo delavce v glavnem iz drugih republik.

Vendar zadnje čase opažamo, da nam konstantno primanjkuje določenih kadrov, kot so npr. kvalificirani tesarji, železokrivci in nekateri strokovnjaki in da potrebo po teh profilih le ne bomo mogli zadovoljiti z domačo delovno silo. Zato tudi sami že razmišljamo in se zavedamo tega, da bomo tudi mi v kratkem morali zaposlovati ljudi, ki niso iz našega področja.

Do sedaj nismo imeli svojega samskega doma, nismo niti imeli potrebo po njemu, sedaj pa že moramo razmišljati, da bo v bližnji bodočnosti potrebno narediti manjši samski dom za okoli 50 do 70 ljudi, ki bi ga gradili sami, ali pa v sodelovanju z drugimi gradbenimi podjetji v Ptujju, ki bodo imeli podobne težave kot mi.«

PROBLEM NEOPRAVIČENIH BOLEZIN

Zaposlovanje domače delovne sile ima nedvomno veliko prednosti, vendar se v Ptujju srečujejo tudi z nevršnostmi, ki jih prinaša le-to. Največji problem je v ogromnem (največ v Gradisu) številu neopravičenih bolezin. »Naši delavci so v glavnem polproletarci, saj jih 70 do 75 odstotkov ima doma še majhen košček zemlje. Miselnost le teh ljudi je nekako takšna: važno je, da se zaposlim, vendar sploh ni pomembno, kakšen bo moj prispevek delu, ter da si lahko vzamem takrat in toliko bolniškega, koliko mi je potrebno, da naredim vse na polju in okoli hiše!

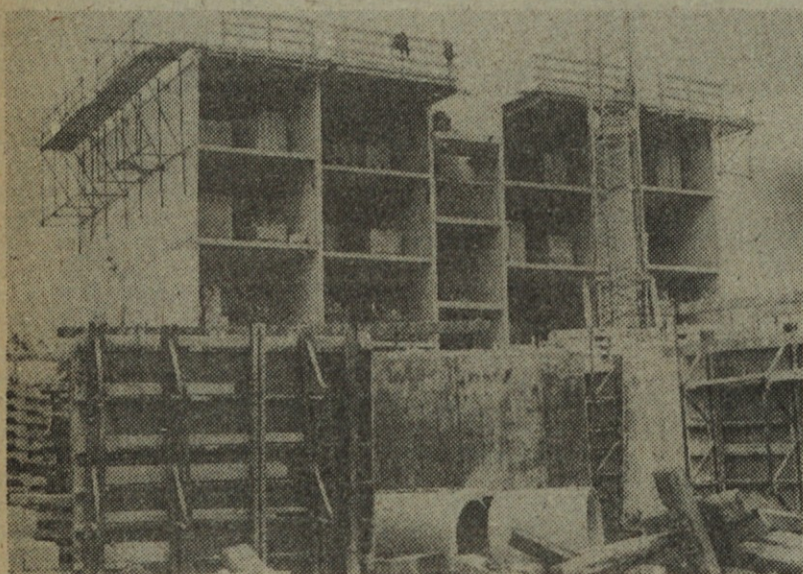
Tako smo v lansekem letu imeli 50.818 ur bolezin in opravičenih ter neopravičenih izostankov. Kaj to pomeni, lahko zelo nazorno prikazemo še z nekaterimi številkami. Zgornje število izostankov, pomnoženo z vrednostjo lastne proizvodnje na efektivno uro, nam daje 9.655,420,00 dinarjev. Ob predpostavki, da je vsaj polovica teh izostankov neopravičenih bolezin, potem smo zelo hitro pri številkah, ob kateri se moramo vsi v TOZD zamisliti.

Prav zaradi tega smo morali letos zaposliti kontrolorja bolezin, ki obiskuje »bolnike« in tako kontrolira dejansko stanje. Sedaj je že opazen rahel trend opadanja bolezin, vendar še ne moremo dati končne ocene o resničnem opadanju neopravičenih bolezin, kajti tak trend je opazen že vsa leta, izrazito pa narašča v zadnji četrtini leta, ko je največja sezona poljskih del in ko ljudem že zmanjkuje dopustov. Zato bomo o uspehu lahko govorili šele takrat, ko bomo uspeli občutno zmanjšati »boleznine« prav v tem času.

V prvih petih letošnjih mesecih smo imeli že 27.000 ur bolezin do in nad 30 dni ter drugih opravičenih in neopravičenih izostankov.

TEŽAVE Z DOBAVO BETONOV

Poleg problemov, ki jih imajo z zaposlovanjem nekaterih kadrov, problemov z izredno velikim številom neopravičenih bolezin imajo v Ptujju velike težave tudi z dobavo betonov. »Gradnje« Ptuj nimajo lastne separacije in betonarn in zato morajo beton voziti iz oddaljenih betonarn. Večkrat se zgodi, da mo-

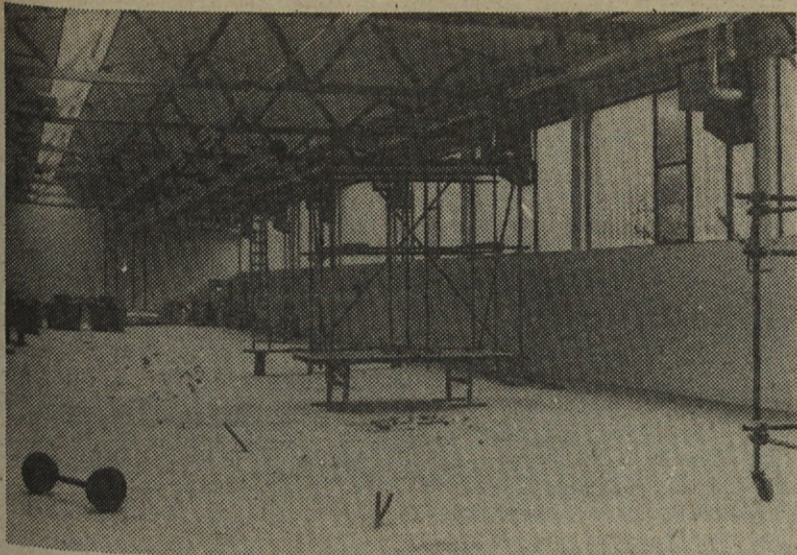

Stanovanjska soseska Zihierlova ploščad bo zaključena julija naslednje leto

Gradnje Ptuj so več kot 50% angažirane na stanovanjski gradnji

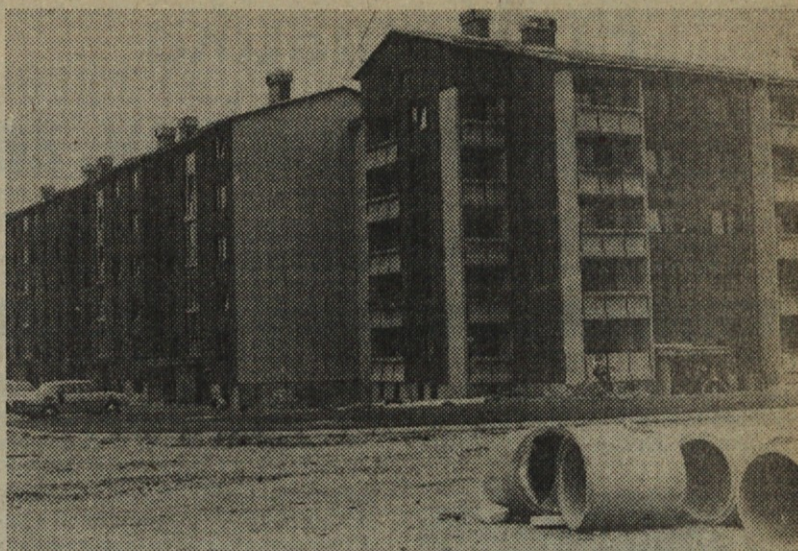
Nova mizarska delavnica bo svečana odprta septembra, ko bodo v Ptuju slavili 30 letnico obstoja

rajo po beton tudi v Maribor, kar pa izredno povečuje stroške in seveda tako zmanjšuje ostanek dohodka.

Zato se v Ptujju zavedajo resnosti tega problema in postavitev betonarne je njihova prva naloga v tem obdobju. Vendar se postavlja vprašanje lokacije. Betonarno in separacijo ne bi gradili samostojno temveč

v sodelovanju z ostalimi gradbenimi podjetji, tako da bi Gradis bil nosilec tega projekta.

OOZS »GRADNJE« PTUJ PREJELA SREBRNI ZNAK SINDIKATOV SLOVENIJE
Aktivnost sindikata najbolje ilustrira podatek, da je OOZS Gradis

Ptujčani gradijo stanovanja 15% ceneje od slovenskega povprečja

— TOZD Gradnje Ptuj dobila srebrni znak sindikatov Slovenije. Tak znak je letos dobilo samo pet organizacij združenega dela v ptujski občini.

Sindikat je vodil razpravo o periodičnem obračunu in se tudi aktivno vključeval v vse naloge, ki jih je dobil od občinskega sindikata.

Tako je sindikat tudi zelo aktivno sodeloval pri organiziranju proslave letošnjih jubilejev — 60-letnice delovanja KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov Slovenije. Tudi za to je OOZS dobila zahvalo Predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

MLADINSKA ORGANIZACIJA TUDI AKTIVNA

Ptujska organizacija ZSMS se vključuje v vse naloge in akcije, ki jih dobi od občinskega komiteja, udeležuje pa se tudi vseh akcij v okviru Gradisa.

Aron Derviši, KV železokravec je leta 1971 prišel h Gradnjam iz Stavbarja

Tako so naši mladinci sodelovali v akciji ZSMS občine Ptuj pri izgradnji spomenika v Mostju, kjer je bilo zadnje bojišče Slovenjgoriške čete. To je bila pravzaprav manjša mladinska akcija lokalnega značaja, katere so se udeležili mladinci ptujskih šol in podjetij. Ena naša mladinka pa je odšla tudi na zvezno delovno akcijo v Beograd. Naši mladinci sodelujejo tudi na vseh športnih tekmovanjih v Ptujju.

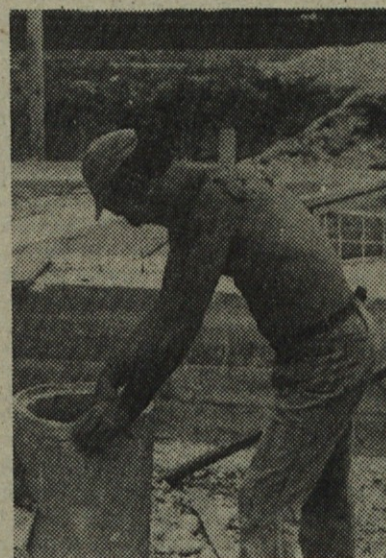
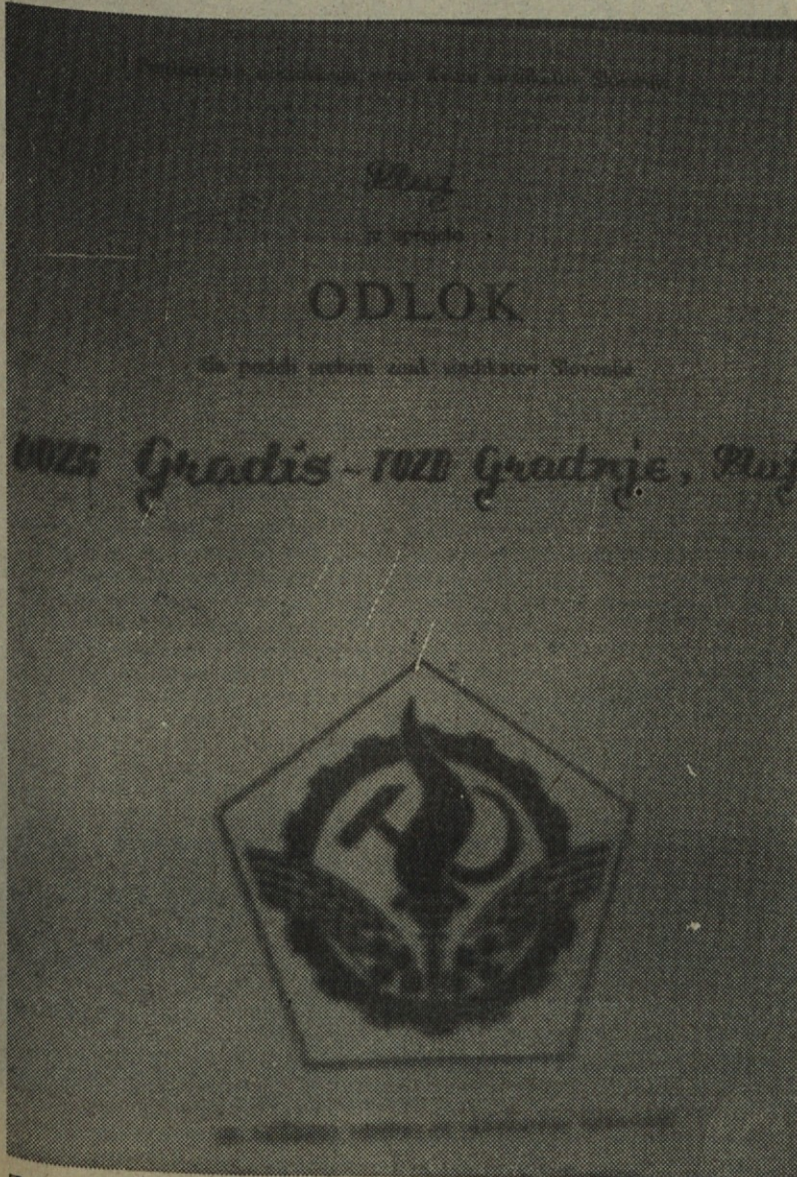
Na letošnjem mladinskem kvizu znanja v Ljubljani se je naša ekipa odlično uvrstila, saj je zasedla drugo mesto. Slabše smo se odrezali na mladinskih športnih igrah, saj smo dosegli skromno 14. mesto.

Prva naša večja naloga, ki jo bomo speljali v jeseni, bo reorganizacija v ZSMS.

SPREMEMBA BOMO SLAVILI 30-LETNICO

Okoli 20. septembra bo na našem TOZDU v Ptujju slovesno. Slavili bomo 30-letnico obstoja podjetja in ob tej priliki bo tudi svečana otvoritev nove mizarske delavnice.

CVETKO JAVLIN

Zelko Rudolf, KV zidar, je že tretje leto pri Gradnjah. Prej je delal v Nemčiji, vendar se je zaradi družinskih razmer moral vrniti. Če bi bila plača nekoliko višja pa bi bil še bolj zadovoljen

Zasluzeno naznanje za njihovo OOZS

TOZD SPO Ljubljana

SKLEPI

XII. redne seje DS TOZD Strojno prometni obrat, ki je bila v ponedeljek, dne 25. 6. 1979

SKLEP 1: DS zadolži direktorja TOZD, tehničnega pomočnika direktorja in finančnega pomočnika direktorja, da točno določijo službe v TOZD, za katere se lahko uvede premakljivi delovni čas.

SKLEP 2: Komisija za dopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu naj obstoječi Pravidnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebnih dohodke in skupne porabe za delavce TOZD GIP Gradis TOZD Strojno prometni obrat Ljubljana, Šmartinska 32 dopolni in spremeni tako, da uvede pri nagrajevanju razlikovanje med delavci, ki vestno in pridno opravljajo svoje delo in tistimi, ki pri opravljanju delovnih dolžnosti niso marljivi. Na tak način naj uvede dejansko nagrajevanje po delu.

Rok za izdelavo sprememb omenjenega pravilnika je do naslednje seje DS TOZD SPO.

SKLEP 3: Namesto Sobočan Ivana se v Komisijo za dopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu imenuje Rojs Leopolda.

SKLEP 4: DS TOZD Strojno prometni obrat po obravnavi potrdi zapisnik XI. redne seje.

SKLEP 5: Poročilo o sklepih X., XI. in XII. seje DSP se sprejme na znanje.

SKLEP 6: DS pooblašča direktorja TOZD za podpis Samoupravnega sporazuma o oblikovanju 16. Konference delegacij za delegiranje v zbor uporabnikov oz. v skupščine SIS.

SKLEP 7: DS potrdi sprejem predlaganih sprememb Samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev, ter odliva deviz za leto 1979.

SKLEP 8: sprejme se sklep o sklicu zborov delovnih ljudi, ki bo v dneh:

— v sredo, dne 27. 6. 1979 s pričetkom ob 6. uri v Ljubljani

— v sredo, dne 27. 6. 1979 s pričetkom ob 11. uri v Krškem,

— v sredo, dne 27. 6. 1979 s pričetkom ob 14.30 uri v Novem mestu,

— v četrtek, dne 28. 6. 1979 s pričetkom ob 6. uri v Mariboru

— v četrtek, dne 28. 6. 1979 s pričetkom ob 10. uri v Ormožu

— v četrtek, dne 28. 6. 1979 s pričetkom ob 14.30 v Radljah,

— v petek, dne 29. 6. 1979 s pričetkom ob 7. uri v Solkanu,

— v petek, dne 29. 6. 1979 s pričetkom ob 10. uri v Črnem Kalu,

— v petek, dne 29. 6. 1979 v Kopru

— v torek, dne 3. 7. 1979 na območju Celja.

SKLEP 9: DS daje na zbere v obravnavo in sprejem:

— dopolnjen predlog sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih o stanovanjski gradnji

— predlog sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o razporejanju, združevanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko graditev, družbeno pomoč, rekonstrukcijo in prenavo sta-

novanj na območju ljubljanskih občin v obdobju 1978—1982

— predlog Samoupravnega sporazuma o merilih in postopkih za uresničevanje kreditnih odnosov s tujino.

SKLEP 10: na zborih delovnih ljudi in pri izvedbi referendumov naj sodelujejo: Gartner Vincenc, Brglez Vinko, Koleto Stane in Dolinar Nada.

SKLEP 11: DS TOZD SPO razpisuje referendum za obravnavo in sprejem sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP GRADIS Ljubljana.

Referendum se bo vršil vzporedno z zbori delovnih ljudi, t. j. od 27. 6. 1979 do 3. 7. 1979.

SKLEP 12: DS predlaga, da TOZD SPO ne upošteva več 23. in 33. člena Pravidnika o osebnih prejemkih iz sredstev sklada skupne porabe. Namesto tega naj se pristopi k kolektivnemu nezgodnemu zavarovanju.

O predlogu naj odločajo delavci TOZD na zborih delovnih ljudi.

SKLEP 13: Astronomsko društvo Javornik naj predloži DS TOZD SPO natančna pojasnila o tem, kakšno vrsto in obseg uslug želi to društvo in Krajevna skupnost Črni vrh nad Idrijo, ter pod kakšnimi pogoji.

Po sprejemu teh podatkov bo DS prošnjo ponovno obravnaval in o njej dokončno odločil.

SKLEP 14: DS bo o vlogi tov. Stanonika z dne 25. 6. 1979 odločal, ko bo sprejel pismeno obvestilo o tem, kakšne dohodke ozr. dnevnice sprejemajo delavci, ki so razporejeni na delo v Bihač in TOZD Obrat gradbenih polizdelkov. Na ta način bo zagotovljena izenačitev pogojev dela delavcev različnih TOZD GIP GRADIS, ki delajo na istem gradbišču.

SKLEP 15: Komisija za delovna razmerja TOZD SPO je objavila prosta dela in naloge šoferjev. Na razpis je sprejela 34 prošelj za sprejem v delovno razmerje. Za 7 prostih delovnih mest je izbrala prosilce z boljšimi pogoji, kot jih ima tov. Redžić Muhamed. Zato DS meni, da niso kršene pravice tov. Redžić Muhameda in potrdi sklep Komisije za delovna razmerja.

SKLEP 16: Komisija za dopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu naj pri svojem delu upošteva tudi zahtevek za varstvo pravic tov. Šiftarju.

SKLEP 17: DS ugotovi prošnji tov. Štefanc Ivana, z dne 17. 5. 1979, za prevoz opeke na relaciji Ljubljana—Kočevje—Predgrad. Za navedeni prevoz se mu odobri popust.

SKLEP 18: DS ugotovi prošnji tov. Ahčin Marije, z dne 9. 5. 1979 in ji odobri popust pri prevozu opeke na relaciji Ljubljana—Škofja Loka.

SKLEP 19: DS ugotovi prošnji tov. Maček Marije, z dne 25. 5. 1979 in ji odobri popust pri enkratnem prevozu cementa na relaciji Ljubljana—Škofljica.

SKLEP 20: tov. Mercina Stane naj DS predloži podatke o številu in relaciji železjenih prevozov. Po prejemu le-teh bo DS prošnjo ponovno obravnaval.

SKLEP 21: Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, DS TOZD SPO ne odobri finančne pomoči Zvezi združenj šoferjev in avtomehnikov SR Slovenije.

SKLEP 22: DS imenuje Komisijo za odlikovanja v naslednji sestavi:

Zaviršek Marina — Predsednik

Gartner Vincenc — Član

Sadovski Janek — Član

Hodolin Jože — Član

Horvat Ivan — Član

Šipka Peter — Član

Šiftar Ludvik — Član.

SKLEP 23: DS TOZD SPO potrdi predlagani rebalans Plana nabav za SPO za leto 1979. Predlagani rebalans se nanaša na plan nabav za AP, TM in SIP za leto 1979.

Rebalans je kot priloga sestavni del zapisnika.

SKLEP 24: DS potrdi predlagani plan investicij v osnovna sredstva delovne priprave konto 003 za leto 1979.

Navedeni plan je kot priloga sestavni del zapisnika.

SKLEP 25: DS potrdi nabavo 1 kom hidravličnega dvigala HIAB vgrajenega na tovorno vozilo Magirus Deut 310 D 22 FL.

SKLEP 26: Za TGM in avtomobile, razen za avtomešalce, ki so v začasnem izvozu v Iraku, se obračunava amortizacija po enakih amortizacijskih stopnjah, kot za stroje TGM in avtomobile, ki so na delu v domovini.

Za vso ostalo mehanizacijo v začasnem izvozu v Iraku se obračunava amortizacija po minimalnih amortizacijskih stopnjah.

SKLEP 27: Odobri se odprodaja osnovnih sredstev, ki so kot investicija SPO v začasnem izvozu v Iraku in se po končanem delu ne bodo vračala.

SKLEP 28: Zadnji teden v mesecu juliju je teden solidarnosti. Zato vsi zaposleni delamo eno prosto soboto katere zaslužek se odvde v solidarnostni sklad (zakonsko določilo).

Za ta dan se lahko izvede poravnava 7. ur z nadurami ali koristi dan rednega letnega dopusta.

SKLEP 29: DS potrdi storno računa št. 13500405, izdanega KS Zelena Jama Ljubljana, za prevoz ob proslavi krajevnega praznika.

SKLEP 30: DS odobri na predlog operativnega vodje SIP odprodajo prostih betonaren PB — 250.

SKLEP 31: DS odobri nabavo opreme za dodajanje ustreznih dodatkov — plastifikatorjev betona k betonarni za potrebe gradbišča v Iraku. Dodatna oprema znaša 140.000,00 din.

SKLEP 32: DS odobri nakup darila tov. Zavadlalu ob upokojitvi in s tem plačilo računa DOM-EXPORT št. 384-det III.

SKLEP 33: Splošno kadrovske službo se zadolži, da sklene pogodbo o delu z zdravnikom, psihologom in medicinsko sestro. S tem naj zagotovi, da bodo v Gradisovi ambulanti 2-krat tedensko opravljali za TOZD SPO sistematske preglede v celoti, poleg pregledov za sprejeme v delovno razmerje.

SKLEP 34: Predlog tov. Zaviršek, da si TOZD SPO zagotovi ustrezne strokovnjake tehnološke smeri tako, da jim pomaga pri reševanju stanovanjskega problema se zavrne.

SKLEP 35: Komisijo za dopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu se zadolži, da pristopi k izdelavi predloga povišanja OD za vsa opravila del oz. nalog v TOZD SPO.

SKLEP 36: Zaradi prenehanja delovnega razmerja tov. Kropivšku, imenuje DS v Komisijo za standard in rekreacijo tov. Camplina.

SKLEP 37: Zaradi odhoda ing. Kara na delo v Irak, imenuje DS ing. Ogrizka za člana Komisije za varstvo pri delu.

SKLEP 38: DS zahteva od pravne službe tolmačenje Pravidnika o terenskem dodatku. Po prejemu le — tega bo DS zadevo ponovno obravnaval in tov. Škodi pismeno odgovoril.

TOZD GE Maribor

SKLEPI

15. redne seje delavskega sveta GIP Gradis Ljubljana, TOZD Gradbena enota Maribor z dne 9. julija 1979

1. sklep:

DS je vzel na znanje poročilo direktorja in vodje gospodarsko finančne službe.

2. sklep:

Pristopimo k izdelavi in sprejemo delovni program za pripravo srednjeročnega plana temeljne organizacije za obdobje od leta 1981 do 1985.

3. sklep:

Osnovni nosilec naloge je komisija v sestavi:

— predsednik Šafarič Janko,
— člani: Špindler Albert, Gajšt Jakob, Bajec Peter, Radej Eva, Matovič Petar in Gačnik Franc.

4. sklep:

9. sklep 14. seje DS TOZD z dne 11. maja 1979 dopolnimo: Do terenskega dodatka so opravičeni tudi delavci v času bolniškega staleža, kadar bolni prebivajo v samskem domu ali naseljih naše TOZD. Potrdila o bivanju delavcev v samskem domu ali naselju v času bolezni izda upravnik naselja ali samskega doma.

5. sklep:

Terenski dodatek, ki bolnim delavcem, bivajočim v času bolezni v samskem domu ali naselju TOZD ni bil obračunan, je potrebno obračunati tudi za nazaj.

6. sklep:

Od strojno prometnega obrata GIP Gradis ponovno zahtevamo, da nam posreduje podatke o tem, koliko sredstev je bilo v letu 1978 zbranih (ne glede na vire) in koliko po temeljnih organizacijah potrošenih za nabavo drobne mehanizacije.

7. sklep:

Sprejet je predlog spremembe Pravidnika o varstvu pri delu GIP Gradis, TOZD GE Maribor in sicer v 93. členu, ki se spremenjen glasi:

Zaradi točnejše evidence o delavcih mora vsako delovišče, delavnica in obrat voditi posebno knjigo o vseh zaposlenih, ki vsebuje zlasti naslednje podatke: priimek in ime delavca, datum rojstva, poklic, stalno in začasnem bivališče, datum opravljenega zdravniškega pregleda ter datum preizkusa znanja iz varstva pri delu.

8. sklep:

Sprejeti so ukrepi, predlagani za zmanjšanje bolniškega staleža. Ukrepi v predloženem besedilu bodo posredovani vsem delavcem temeljne organizacije pri naslednjem izplačilu osebnega dohodka.

9. sklep:

Delavski svet je odobril uvedbo obrazcev za zapisnike, ki jih je potrebno izpolnjevati v primerih predčasne dotrajnosti osebnega varovalnega sredstva ali opreme.

Sklepi samoupravnih organov O Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

10. sklep:

Od skupnih služb v Ljubljani zahtevamo, da temeljni organizaciji Gradbena enota Maribor dostavi predloge gospodarskih načrtov (TOZD, DO, DSSS) za leto 1979.

11. sklep:

DS TOZD GE Maribor pristopa k spremembi Samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz v besedilu, ki ga je določila skupščina samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino na svoji 13. seji dne 15. 3. 1979.

12. sklep:

Delavski svet bo razpravljal le o tistih prošnjah posameznih delavcev, ki bodo v prihodnje zaprosili za skrajšanje delovnega časa zaradi izobraževanja ob delu, ki bodo opremljene s priporočilom vodstva gradbišča.

13. sklep:

Delavcu Belna Janezu odobrimo skrajšan delovni čas ob torkih od 14. ure dalje.

Centru za izobraževanje priporočamo, da mu povrne stroške izrednega izobraževanja v 2. letniku gradbene tehniške šole.

Za skrajšanje delovnega časa Katič Blaža se člani delavskega sveta niso odločili. Kadrovska služba naj prouči možnost njegove premostitve v KO, ker mu v TOZD GE ne moremo omogočiti praktičnega dela v smeri izobraževanja.

14. sklep:

— Odobrene so bile objave reklamnih oglasov pri ponudnikih:
— Lovski družini Sladki vrh v znesku 2.000 din,

— Planinskemu društvu Lenart v znesku 1.000 din ter
— ZŠD Maribor, Šahovski klub v znesku 2.500 din,

— odklonjene pa prošnje za razne oblike pomoči:
— ZTO Maribor, odred Bratov Šarh in

— društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Ormož.

15. sklep:

V skladu z razpoložljivimi kapacitetami v TOZD je
— tov. Žitnik Vidi odobrena izdelava betonske plošče v predračunski vrednosti 15.180,00 din,

— tov. Tutek Milki pa izvedba gradbenih del na stanovanjski hiši v predračunski vrednosti 309.421,00 din.

16. sklep:

Predlogu TOZD Kovinski obrati Maribor za znižanje stanarine njihovih delavcev v našem samskem domu nismo ugodili. Predlagamo jim lahko le, da delavci, stanujoči v samskem domu, plačujejo enako stanarino kot delavci TOZD GE Maribor, razliko pa jim krije TOZD KO iz sredstev sklada skupne porabe ali pa možnost, da TOZD KO Maribor krije del izgube, sorazmeren s številom delavcev v samskih domovih.

17. sklep:

— Odobrena je bila udeležba naslednjih delavcev na mladinskih delovnih akcijah:
Kudumović Taiba in Muminović Ferida na Kozari v času od 4. 8. do 2. 9. 1979.

Hadžić Mahmuda v Sarajevu v času od 7. 7. do 5. 8. 1979, Kudumović Taiba na Duhu na Ostem vrhu v času od 22. do 29. 6. 1979 ter udeležba na pohodu Đure Đakovića v torek, dne 3. julija delavcev

Mustafić Fikreta, Mujkić Vernesa, Kobal Maks, Mesarec Srečka in Puškarić Stjepana.

18. sklep:

Ovrednotiti je prostovoljno delo učencev v TOZD in izdelati predračun stroškov za predvideni izlet učencev z inštruktorji.

19. sklep:

O dodatku za težke delovne pogoje delavcev z gradbišča SNG odloči po pooblastilu DS TOZD vodja tehnične službe.

20. sklep:

Delavski svet TOZD soglaša z imenovanjem Jureta Travnikarja za tajnika Samoupravne stanovanjske skupnosti Lenart.

21. sklep:

Tov. Krajnc Miru je odobrena kilometrina za uporabo osebnega avtomobila v službene namene 1.450 km mesečno.

22. sklep:

Delavcem Krajnc Miru, Kelemina Branku, Pernat Smiljanu, Dolenc Antonu, Martinolič Antu, Lisjak Alojzu, Dobnik Alojzu, Rajter Alojzu, Marko Francu in Bedekovič Antonu z gradbišča v Krškem pripada povračilo stroškov prevoza na delo skladno z 2. odstavkom 18. člena Pravilnika o prejemkih iz materialnih stroškov.

TOZD OGP Ljubljana

SKLEPI

16. redne seje DS TOZD, z dne 21. 6. 1979

1. DS potrdi obračun proizvodnje za mesec april.

2. Čimprej naj se začne postopek za izdelavo investicijskega programa, ki bi ga izdelal EC, ureditev tehnične dokumentacije za novi objekt — Tehnična priprava dela.

V konstrukcijski oddelek, se sprejme dva diplomirana ing. strojništva.

Za opravila v obračunskem oddelku, po odhodu tov. Ščapa, se sprejme ekonomista — analitika.

3. Poklicni kovinarski šoli Tabor, se odobri soudeležba pri financiranju opremljanja funkcionalnih učilnic v višini din 24.000,00.

4. Predlaga se DS TOZD GE Maribor, da sprejme sklep o znižanju stanarine naših delavcev v Samskem domu za polovico (600,00 din na mesec), saj znaša bivanje v Samskem domu po novih cenah več kot znaša ločitveni dodatek.

5. DS sklene, da se ekipa reda preimenuje v ekipo RBK in temu ustrezno tudi usposobi in oprepi.

6. DS predlaga Zboru delovnih ljudi sprejem sprememb in dopolnitev pravilnika o delovnih razmerjih TOZD, ki se nanašajo na dopolnitve Zakona.

7. Ker se naša TOZD ukvarja izključno s kovinarsko dejavnostjo, ne bomo pristopili k Samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za investicije v gradbeno šolstvo SRS.

TOZD pa bo podprla akcijo o združevanju sredstev za izobraževanje kovinarskih poklicev.

8. Kot delegata SIS za komunalno in cestno dejavnost pri Skupščini občine Maribor, v sestavi delegacije Gradisa, Kograd, se imenuje tov. Mlakar Stanko,

9. DS odobri povečanje že odobrenih sredstev za investicije v razširitev kapacitete ZRMKL s tem, da ostane delilni ključ za zbiranje še preostalih sredstev v istem razmerju kot je bil prvotno, oz. da nova obremenitev ne preseže prvotne (tj. 8.038,00 din).

10. TOZD pristopa k spremembi samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1979 v besedilu, ki ga je določila Skupščina samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino na svoji 13. seji, dne 15. 3. 1979.

11. 1. DS TOZD da v obravnavo spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis, na podlagi sklepa DS podjetja.

2. Referendum naj bo izveden 9. 7. 1979. Izvede pa naj ga stalna komisija za izvedbo referendumov.

12. Regres za prehrano med delom znaša 445,00 din na delavca na mesec, če se daje v obliki vrednostnih bonov.

Regres se poračuna od 1. 5. 1979 dalje.

13. 1. Srednjeročni plan TOZD KO Maribor, se pripravi in bo sprejet za obdobje od leta 1981 do 1985.

Predlog plana mora biti izdelan do junija 1980.

2. DS imenuje organ — komisijo za srednjeročni plan 1981—1985, v sestavi:

1. Tominc Franc, predsednik
2. Černivec Ludvik, član
3. Pernat Albin, član
4. Humeč Josip, OOS
5. Oberlajt Rado, OOK

3. Za nemoten potek pri pripravi temeljev in predloga smernic mora komisija izdelati izhodišča temeljev in predlog smernic za srednjeročni plan 1981—1985 do aprila 1980.

14. DS odobri predlog nadurnega dela za nujna opravila, in sicer:

1. Novogradnja, junij 820 ur, julij 780 ur
2. Strojgradnja, junij 550 ur, julij 1.200 ur
3. Remont, junij 160 ur, julij 250 ur
4. Kleparska, junij 50 ur, julij 200 ur
5. Konstrukcija, junij 50 ur, julij 50 ur
6. Montaža AB, junij 700 ur, julij — ur.

Navedena dela se smatrajo kot delo v podaljšanem delovnem času, ne pa kot dopolnilno delo. Z ozirom na to je potrebno izpolniti potrebne obrazce ter obvestiti obračun OD.

15. DS odobri nabavo v osnovna sredstva pod ad 8 (točka i).

16. DS odobri Osnovni šoli Janko Padežnik Studenci, izdelek v vrednosti do 5.000,00 din.

17. Gasilskemu društvu Studenci, se odobri prispevek za obnovo gasilske opreme, in sicer 20% več kot je znašal lanski prispevek (4. seje DS 5. 6. 1978 din 800,00), torej din 960,00.

TOZD KO Maribor

SKLEPI

XXII. seje delavskega sveta »Gradis« TOZD Obrata gradbenih polizdelkov Ljubljana, z dne 6. 7. 1979.

1. Za overovatelja zapisnika današnje seje sta imenovana tov. Romazi Viljem in tov. Dušan Anton.

2. Sklepi zadnje XXI. seje DS z dne 13. 6. 1979 so izvršeni, razen sklepa, ki se nanaša na konstituiranje komisije za pridobitev novega dobavitelja za prehrano. Omenjeno komisijo takoj skliče predsednik DS TOZD OGP.

3. DS sklene, da se spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis dajo v razpravo na zbor delovnih ljudi, ki bo v sredo 11. 7. 1979 in pozneje v sprejem na referendum, ki se naj izvede v petek 13. 7. 1979.

4. DS sklene, da se predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje in delitev sredstev za OD v TOZD OGP v razpravo na zbor delovnih ljudi dne 11. 7. 1979 in pozneje v sprejem na referendum, ki se naj izvede v petek dne 13. 7. 1979.

5. DS razpisuje referendum za sprejem naslednjih samoupravnih aktov:

— spremembe in dopolnitve Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje in delitev sredstev za OD v TOZD OGP

— spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis

Za petek 13. 7. 1979 s pričetkom ob 5.30 v obratni menzi.

DS imenuje volilno komisijo za izpeljavo referenduma v naslednjem sestavu:

- Škulj Ivan — predsednik
- Kutnjak Franc — član
- Hrženjak Djuro — član
- DS imenuje komisijo za sestavo volilnega imenika v naslednjem sestavu:
- Praček Alojz — predsednik
- Kosi Marina — član
- Dimc Jože — član
- Komisije naj takoj pričnejo s svojim delom.

DS sprejme sklep, da po obračunskih enotah vsi delovodje organizirajo razpravo o predlogu Sprememb in dopolnitev Pravilnika o delitvi OD v TOZD OGP v dnevu 9. in 10. 7. 1979.

Predlog sprememb in dopolnitev je bil razdeljen dne 15. 6. 1979

6. DS sprejme sklep, da se spremembe in dopolnitve Pravilnika o delovnih razmerjih dajo v sprejem na zbor delovnih ljudi dne 11. 7. 1979.

7. a) DS potrdi nakup 1 kom transporterja z gumi žlebastim trakom, dolžine 9m, v znesku 150.500 po ponudbi »ČELIK« Križevci.

b) DS potrdi delo komisije za proizvodnjo in delitev dohodka TOZD OGP z dne 3. 7. 1979.

c) DS odstopi brezplačno »Partizanu« Medvode — društvu za športno in rekreativno dejavnost

1 kom pimalno korito G-29786

1 kom štedilnik G-38238

d) DS sklene, da se dodeli enkratna denarna pomoč v višini 1.000 din Zvezi tabornikov Slovenije Občinska taborniška zveza Moste-Polje.

Denar se nakaže iz sklada skupne porabe TOZD OGP na žiro račun štev.: ZZZB NOV Lj. Moste-Polje

50103-678-48160 (za II. grupo odredov-taborniki).

e) DS razreši s 30. 6. 1979 dolžnosti pomožnega blagajnika tov. Jarh Boženo,

ker le-ta odhaja v pokoj.

DS imenuje kot pomožnega blagajnika tov. Dobrota Dani z dnem 1. 7. 1979.

Ko se je rojevala nova družba

Zgodovina je še vedno živa

Krajevna skupnost Podgorica pri Ljubljani je letos 9. avgusta prvič praznovala svoj krajevni praznik, v spomin na 9. avgust leta 1944, ko so sovražniki in domači izdajalci postrelili družino Kralj in sežgali njihovo domačijo. Pri Bogonarjevih, kakor se je po domače reklo družini Kralj, je takrat bila partizanska javka. Edini, ki je preživel ta krvavi dogodek, je tovariš Ivan KRALJ, ki je danes zaposlen pri Gradisu — TOZD GE Ljubljana-okolica. O tem dogodku nam je pripovedoval tako:

»Bil je 9. avgust leta 1944, ko sem kot sedemletni otrok (rojen sem 1937. leta) bil na obisku pri svoji stari mami v Podgorici pri Ljubljani. Ura je bila okrog petih zjutraj in nenadoma me je zbudilo močno trkanje na vhodna hišna vrata. Stara mama so že v pokonci, kajti mislili so dati živini hrano. Takoj so se zbudili tudi ostali, ki so bili v hiši. Hišo so obkolili Nemci in domači izdajalci, belogardisti in domači izdajalci, tolkli po vratih in zahtevali, naj jih hitro odpremo. Stara mama je odprla vrata in takrat so sovražniki začeli vse premetavati po hiši.

Na podstrešju hiše so partizani v bunkerju imeli svoje zaklonišče. Nemci in belogardisti so vedeli za ta bunker, kajti partizanska javka je bila izdana. Nemci so vpili partizanom, naj se vdajo in naj pridejo brez

Gorupečnik Franc. V bunkerju pa je ostal edino moj šestnajstletni stric Jernej. Nemci so zato mislili, da so vsi, ki so bili v hiši, prišli ven.

Ko smo vsi stali na dvorišču, je komandant domobranske skupine Čebulj prinesel petrolej, pred nas so pa postavili mitraljez. Stara mama so prosili Nemce, da vsaj mene izpustijo, ker da sem samo slučajno pri njih na obisku. Nemci so povedali, da poleg mene tudi stara mama lahko izstopi iz vrste in da je svobodna. Vendar je ona kar ostala v vrsti s svojimi hčerkami in ostalimi partizani in povedala: »Tam, kjer bodo otroci, bom ostala tudi sama.«

Stekel sem hitro stran in sem tekol kolikor so me noge nesle. Medtem sem že slišal strele mitraljeza. Po pripovedovanju sem kasneje izvedel, da so vsem ustrelili v noge in jih potem tako ranjene odvlekli v hišo, hišo polili s petrolejem in zažgali. Tako so vsi v groznih mukah živi zgorili. Samo partizana Gorupečnik Franca niso takrat ubili. Vzeli so ga s seboj, ker so verjeli, da bo pod mukami kaj več povedal. Vendar ni bilo tako. Odpeljali so ga v Begunje, kjer so ga pozneje tudi kot talca ustrelili. Ostanke sedmih ljudi so vaščani potem pokopali kar na vrtu, kajti Nemci in belogardisti niso dovolili pokopa na vaškem pokopališču.

Tako je Kralj Ivan med vojno, kot sedemletni otrok preživljal najtežje trenutke v svojem življenju. Po osvoboditvi je po končanem šolanju prišel 1. julija 1952. leta h Gradisu in mu ostal zvest ves ta čas.

C. PAVLIN

V zaslužen pokoj

Letos 30. junija je odšel v zaslužen pokoj naš dolgoletni član kolektiva tov. ŠKRLEC Franc, betoner.

H Gradisu TOZD GE Jesenice je bil premeščen od Projekta Kranj, dne 1. 6. 1949. Od tega dne dalje je delal na različnih gradbiščih v TOZD Jesenice, zadnja leta pa kot skupinovodja delavnice za izdelavo betonskih polizdelkov.

Ves čas zaposlitve je bil zelo vesten delavec in v pogledu discipline vzgled ostalim sodelavcem. Bil je tudi zelo strokovno sposoben, zato ga bomo v betonarni toliko bolj pogrešali.

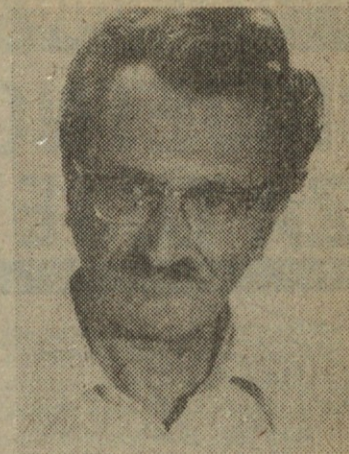
Vsi člani kolektiva mu želimo, da bi zaslužen pokojnino mnogo let zdrav in zadovoljen užival.

Srečno!

Sodelavci iz TOZD GE Jesenice

Ing. Peteln ob sklenitvi delovnega razmerja...

... in trideset let pozneje

Veterani odhajajo

Čas, v katerem živimo, se kaj hladno ozira na delo posameznikov v preteklem obdobju — toda mladi, ki so sodnik pretečenemu času, se ga bodo kot gradbenega strokovnjaka, organizatorja in izvedenca še dolgo spominjali. S svojimi velikimi sposobnostmi, znanjem in dobrimi človeškimi odnosi, je dosegal vedno zadovoljive rezultate. Generacije gradbenih inženirjev in tehnikov so v njem videle svojega vzornika.

Rodil se je 23. 9. 1915, na Dunaju, toda ljudsko šolo je že obiskoval v Ljubljani. Diplomiral je leta 1934 in bil nekaj mesecev pozneje imenovan za asistenta na Tehnični fakulteti univerze v Ljubljani. Vmes je bil interniran v Gonarsu in Trevisu. Po osvoboditvi je delal na obnovi železniške proge Ptuj-Kotoriba, nato je prevzel gradnjo železniškega mostu čez Savinjo v Zidanem mostu. Marca 1947 je bil z dekretom Ministrstva za gradnje prestavljen v podjetje za Elektrifikacijo zapada, od koder je preko Jesenic prišel h Gradisu.

15. 1. 1948 je bil prestavljen za šefa gradbišča HE Medvode. (Z dekretom mu je bilo določeno 5000 din osnove, 800 strokovnega dodatka in 3600 din terenskega dodatka — časi se spreminjajo, terenski dodatek pa je ostal?)

Leta 1954 je poleg HE Medvode, prevzel še mesto šef inž. gradb. vodstva Grosuplje, na avtocesti Ljubljana-Zagreb.

Leta 1963 ga je Delavski svet imenoval za glavnega inženirja podjetja in po reorganizaciji leta 1966 za tehničnega direktorja Gradisa. To nalogo je uspešno opravljal vse do 1. avgusta 1979.

Pridnost in delavnost je povežalo 30 let strokovnega dela, tako v Gradisu, kot tudi izven njega. Ni se odrekel sodelovanja in vedno je bil pripravljen pomagati.

Izkušen in še vedno mlad odhaja — minulo delo pa ostane.

Vsi mu od srca želimo, da bi zaslužen pokoj užival še vrsto let.

LOJZE CEPUS

Prijetno srečanje na Jesenicah

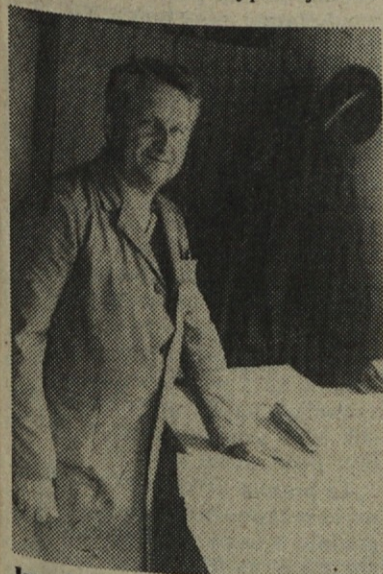
Po sklepu Komisije za delovna razmerja in DS TOZD je bilo sklicano srečanje in pogostitev jubilarov v petek, 6. 7. 1979. Srečanju so prisostvovali in jubilarom izročili spominska darila: predsednik DS TOZD tov. Marjan Golc, predsednik OO ZS tov. Viljem Zrim ter vodja splošne in kadrovske službe TOZD Ljuba Tarman.

Vsi navzoči so bili zadovoljni in veselo razpoloženi in so izrazili

željo, da bi bilo prav, da ta lepa gesta TOZD ostane še naprej.

Najstarejši jubilar tov. Benjak Tomo je celo dejal: »Zelo sem zadovoljen, da smo se jubilariti srečali. Meni to srečanje pomeni več kot prejeto spominsko darilo.«

V imenu vseh članov kolektiva vsem jubilarom želimo vse najboljše, veliko zdravja in še naprej dobrega sodelovanja in delovnih uspehov.

Ivan Kralj

orožja dol. Medtem smo že vsi, ki smo bili v hiši, morali hišo zapustiti. Pred tem so nam Nemci ukazali, da vzamemo iz hiše najnujnejše stvari, ker da nas bodo izselili.

Tako smo stali na dvorišču: moja stara mama Lucija, teta Kati, Irena in Rezka in jaz. Medtem so že prišli iz bunkerja moj stric Franc, ki je zaradi bolezni takrat bil doma, partizan — terencec Paternoster Franc in

Izkušnje od drugod

PRIJETNO NASELJE ZA TUJE DELAVCE

Večkrat govorimo o bolj humani stanovanjski gradnji, o bolj prijetnih stanovanjskih soseskah, v katerih ljudje naj ne bi samo spali ampak predvsem živeli polno, dinamično življenje. Vendar se ob tem ponavadi omejimo le na stanovanjsko gradnjo za družine, pozabljamo pa na samske ljudi, ki jih največkrat še vedno tlačimo v »kasarne«. V svetu so glede tega precej pred nami.

Pa si oglejmo en tak primer:

Tovarna BMW v Nemčiji je za svoj obrat v Dingolfingu — oziroma za njegove zaposlene — potrebovala stanovanjsko naselje. V tem obratu so zaposleni predvsem delavci iz tujine ali oddaljenih nemških pokrajin. Potrebovali so torej samske domove, vendar so pri skupini arhitektov naročili projekt, ki naj bi dokazal, da je tudi tak dom lahko prijeten, domač in privlačen za bivanje.

Naselje oz. objekt je sestavljeno iz več krakov stanovanjskih stavb, ki so povezane med seboj. Mednastropja, jaške za dvigalo in stopnišča v teh stavbah ne poznajo, »izrinjena« so na prosto. Ti dodatni, seveda nujni deli stavb so postavljeni med bloki in služijo za povezavo med stavbami. Stavba namreč nima klasičnih hodnikov ampak odprte balkonske hodnike (tudi pri nas jih poznamo), ki služijo v dva namena: za vhod v stanovanja in za povezavo med stavbami. Od enega do drugega bloka tečejo brvi, mali mostički in stopnišča, ki se večkrat razširijo v plato za klepet ali odmor med holo. Povsod je dovolj prostora za zelenje in ves prostor pravzaprav prav vleče k spoznavanju med sosedi, k navezovanju novih stikov, kar nam v betonskih kockah velikih stanovanjskih naselij zelo manjka. Ponekod se ti vmesni platóji toliko razširijo, da je tam celo postavljen večji družabni prostor ali dvoranica. Te stavbe imajo ponavadi le pritličje in eno nadstropje, včasih pa tudi več, odvisno od razpoložljivega zemljišča.

Kako pa je razporejena notranost objektov?

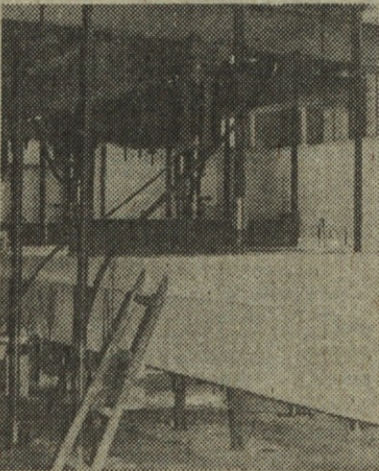
Za nas mogoče malo širokopotezno, vendar izredno funkcionalno in prijetno. Konstrukcijski sistem (nosilne in predelne stene) omogoča poznejše predelave stanovanjskih enot iz večjih v manjše ali obratno, v sedanjem času pa so si privoščili več variant oblikovanja enot; tako lahko zasledimo samo skromne sobe (vse sobe so dvoposteljne) z umivalnikom, katere (ponavadi 2 ali 4) veže mala predsoba s kopalnico in kuhinjsko nišo, pa spet skupaj tri sobe; ki jih povezuje dnevna soba s ku-

hinjsko nišo, ali dve sobi z dnevno sobo itd. Tak samski dom torej res ni kasarna ampak prijetno bivalno pribežališče po napornem delu. Največ stanovanjskih enot je za poprečno osem ljudi, dokončna ureditev teh stanovanj pa je odvisna od samih stanovalcev.

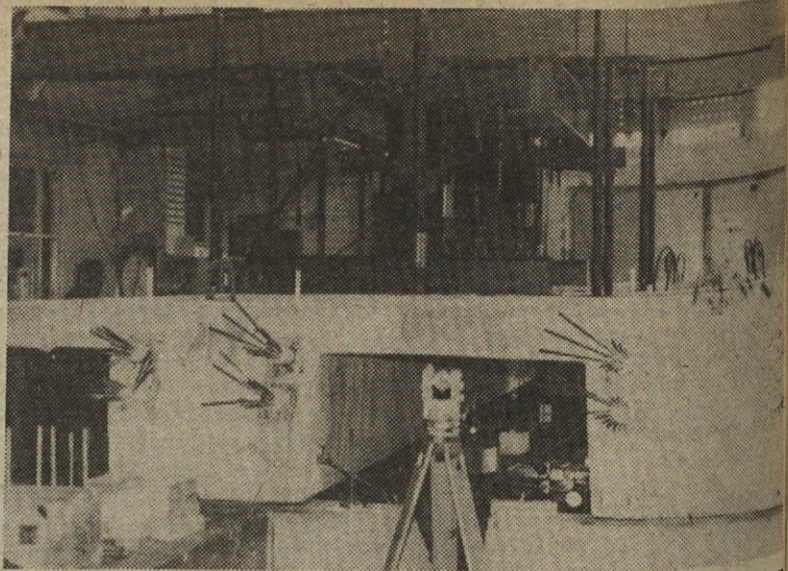
V pritličju take stavbe so ponavadi društveni prostori, predavalnica ali manjša večnamenska dvorana in podobno.

Tako torej delajo drugod. Seveda so cilji ob tem precej drugačni kot naši — za industrialca je pomembno, da se v njegovi tovarni čimveč naredi in dobro lahko delajo le zadovoljni, preskrbljeni ljudje. Če bo človek imel boljše življenske pogoje, bo tudi na delovnem mestu več ustvaril. Pri nas pa je v prvi vrsti človek, vendar to prevečkrat pozabljamo, tudi pri gradnji. Naši novi samski domovi se sicer res zadnje čase lepše vklaplajo v videz sosesk, tudi notranost je lepše urejena, vendar pa se ne moremo pohvaliti, da smo kaj dosti bolj napredovali od osnovnih shem gradenj pred dvajsetimi leti. Osnova je ista, le v »lepši ovoj« je oblečena. Vemo, da je pri teh gradnjah potrebno precej denarja in ker imamo še vedno delavce v barakah, je najbolj nujno, da spravimo tudi te v zidane objekte. Tako ponavadi namesto več društvenih prostorov in rekreacijskih dvoran dobimo več sob za delavce. Humanizacija takih gradenj pa ostaja zadaj in še dolga leta bomo čakali, da se bo tudi na tem področju kaj premaknilo.

(Iz revije Bauen in Wolmen št. 12 1978)

S posebnimi stiskalnicami so na Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij obremenjevali prototip montažnega mostu dolžine 12 m in širine 9 metrov

Most se je pokazal za zelo trdnega, saj je popustil šele pri pritisku 300 ton

Industrijska gradnja mostov

Iz leta v leto večje potrebe po gradnji premostitvenih objektov narekujejo razvijanje novih tehnoloških postopkov gradnje, ki imajo osnovo na industrijskem načinu izdelave elementov in njihovi montaži na posameznih objektih. Tako že delamo mostove, ki so bolj industrijski kot pa gradbeni izdelek.

Uvajanje novih tehnoloških postopkov pa vedno sproži vrsto novih problemov tako tehnične kot tudi ekonomske narave. Vedno pa je pristočno vprašanje kvalitete končanega izdelka in hitrosti gradnje objekta. Zadovoljive odgovore na vsa vprašanja je mogoče dobiti z raziskovalnim projektom, ki je sestavljen iz večjega števila specialnih nalog.

Seznanjeni z omenjenimi problemi razvoja gradbeništva so se v našem razvojnem oddelku odločili dati lasten prispevek k razvoju industrijskega načina gradnje, saj gradi Gradis 80 procentov vseh premostitvenih objektov v Sloveniji. Zato so prijavi pri Raziskovalni skupnosti Slovenije raziskovalni projekt Industrijska gradnja motov v vrednosti okoli 7 milijonov dinarjev. 50 procentov tega projekta je financiral Gradis, preostalih 50 procentov pa poleg Raziskovalne skupnosti Slovenije tudi drugi zainteresirani partnerji.

Za realizacijo raziskovalnega projekta so poleg našega razvojnega oddelka bili angažirani tudi:

— Fakulteta za raziskavo materiala in konstrukcij SR Slovenije v Ljubljani,

— Fakulteta za gradbeništvo v Ljubljani,

— Institut gradevinarstva Hrvat-

ske iz Zagreba,

— Institut za ispitivanje materiala Srbije iz Beograda,

— Strokovne službe Republiške skupnosti za ceste iz Ljubljane.

S projektom »Industrijska gradnja mostov IGM« se raziskuje gradnja mostov iz industrijsko izdelanih montažnih škatlastih nosilcev, ki se medsebojno povežejo v niz in se lahko na različne načine podpro.

V okviru projekta IGM je bil na Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani narejen prototip dela takega montažnega mostu, dolžine 12 m širine nekaj manj kot 9 metrov. S posebnimi stiskalnicami so ga nato obremenjevali vse do 300 ton, kar predstavlja težo šestih tankov. Naši in ostali strokovnjaki so ves čas pozorno spremljali upogibanje mostu in spremembe, ki so se ob tem pojavljale. Vse spremembe so s pomočjo računalnika spremljali na dvesto merilnih mestih. Most je pri obremenitvi 300 ton sicer počil, podrl se pa ni.

Ta projekt bo omogočil kvalitetnejšo in ekonomičnejšo industrijsko gradnjo mostov, vendar se vseeno vprašamo, ali je bila potrebna tako obširna in predvsem draga raziskava tehnološkega postopka, katerega se poslužujemo že nekaj zadnjih let, saj smo že zgradili nekatere objekte (npr. Karlovški most v Ljubljani) po tej tehnologiji.

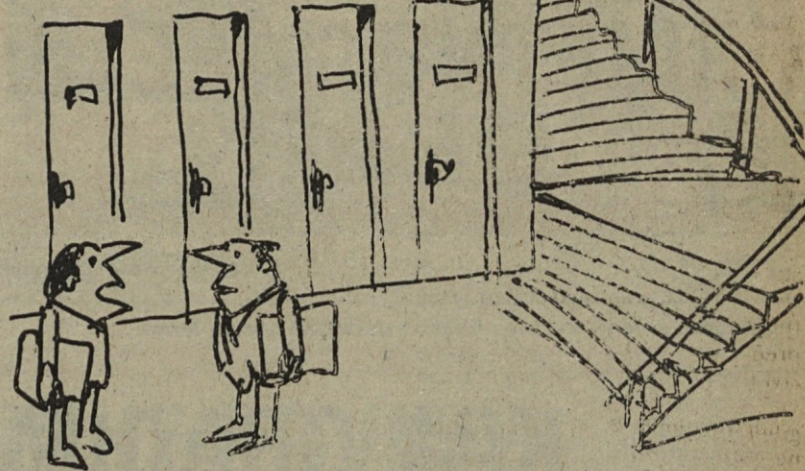
Raziskave bi mogle pokazati dolocene nove možnosti za prihodnost, ne pa samo potrjevati in dopolnjevati že znane podatke, do katerih smo prišli v dosedanji graditvi mostov.

Smeh v Gradisu

— Zakaj pa imate sestanek na hodniku?
— Saj se tukaj vendar pri nas največ razpravlja!

Ti naši prostori so strašno akustični — vse, kar rečeš tu spodaj, se sliši zgoraj pri direktorju!!

I smeh je rekreacija

STIL

Pazite, ko stalno puca na visoko zna i za niske udarce.

KO POPUŠTA

Lepo je što se vaterpolistima radi fer pleja seku nokti na rukama. Ali nije lepo da se nekima koji se dave u dugovima preseku dotacije. Pa od čega posle da se »ogrebu«?...

Kafa, kafa, e pa šta je ...

AFORIZMI O KAFI

Tražim ja svoju sudbinu na dnu platnog spiska. Valjda zato što sam je čitavo radno vreme, uz cigaret-pauze, tražio na dnu šolje.

Iz mnogih kancelarija se telefonom naručuju kafe. E, pa imaju pravo ljudi. I preko šoljice se treba povezati s bazom.

Za jednog druga iz stambene komisije kažu da radi po sistemu mlina za kafe. Stalno nešto navrće na svojo vodenicu. A onima na dnu stambene liste — soc.

Kafa se pri prženju »oznoji«. A kako se tek oznojila komisija za društveni standard i radnička kon-

trola dok tražiše kroz koju je djezvu i zakusku iscurila poslovna reprezentacija.

Sa kafom sam hteo da podignem moj niski krvni pritisak. Kakva za-bluda! Bila mi je dovoljna i njena cena.

— Koliko će trajati naš sastanak?
— Pa tako... Otrpilike pet-šest kafa bez kisele vode.

Gleda jedan šef računovodstva sudbinu svoje OOUR u svom talogu od kafe. Tanko, tanko, družte šefe. Jer bilo je za nekog debelo, debelo, družte šefe.

PERA SREČKOVIĆ

J. SAMARŽIČ

Brez besed

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9800 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Loti Vodopivec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Štefan Žemva, Vinko Koletič in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični uredniki: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudskopravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartin-ska 134 a, Ljubljana.

NAGRADNA KRİZANKA

Rešitev iz junijske številke gradisovega Vestnika:

Vodoravno: Izobata, alk, delikatesar, Emil, otava, Ljubljana, AP, koran, ono, grob, Cincinnati, nevrotik, osa, Krn, Iliada, svet, Dante, kave, aksiom, emir, SK, Na, La, Main, N, OGP, Erik, Ac, Josip Broz Tito, Pisa, amorala, Nal, Ajas, RP, adios, LI, Amanda, TBZ, Amin, Salk, Edam, je, ar, neroda, RL, Ahil, SR, LIO, lahka, IRA, Škofja, orglar, Loka, Savallas.

Izžrebani so bili naslednji naši delavci:

1. nagrada 300 din — Vinko Oselj, KO Ljubljana.

2. nagrada 200 din — Božo Debevec, Rozmanova 6 Ljubljana

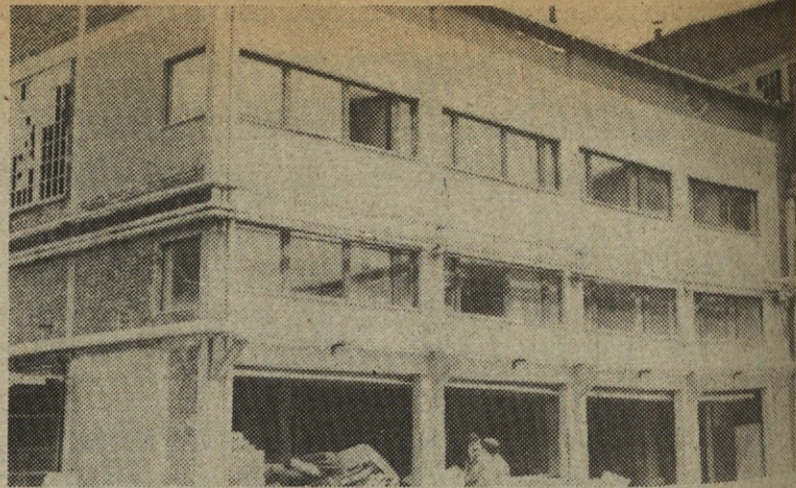
3. nagrada 100 din — Jože Ladra, Gradbišče Javornik, Ravne na Koroškem.

Naslednjo križanko bomo objavili takrat, ko jo bodo naši sestavljalci utegnili pripraviti.

V notranjosti hale — kovaške linije se naša dela bližajo koncu

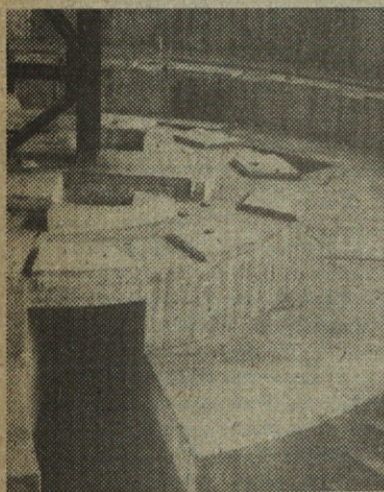

Aneks v generatorski postaji, kjer so garderobe in poslovni prostori

KAJ GRADIMO V RAVNAH ZA ŽELEZARNO

Dinamičen razvoj v slovenskem železarstvu tudi nam prinaša vse več dela in obveznosti.

Železarna Ravne je eden naših največjih investorjev vse od leta 1946. V tem obdobju smo zgradili več velikih zahtevnih objektov, rušili zastarele hale in v celoti spremenili podobo stare železarne.

Temelji kovaškega stroja s kognidnim pultom

V zadnjih letih se hitro spreminjajo delovni procesi in tehnologija, tako se vse dograjuje in modernizira proizvodnja v avtomatično.

Pred dobrim letom smo začeli z gradnjo nove kovaške linije. Objekt je bil hitro pod streho, le v notranjosti so se dela malo zavlekla, predvsem zaradi projektov. Končujejo se dela na velikih zelo zahtevnih temeljih. Za temelj kovaškega stroja je bilo potrebno vgraditi 630 kub. metrov betona, ter 62 ton armature.

Zelo zahtevna dela smo opravili tudi na temelju za krožno peč; vgrajeno je bilo 690 kub. metrov betona ter 25 ton armature, zahtevna pa so bila predvsem terenska dela.

Dela se nadaljujejo s pospešeno hitrostjo, saj bomo kmalu začeli z montažo težkih strojev.

Povprečna vrednost naših del na tem objektu bo znašala nad 3 milijone starih din.

Dograjen je tudi Aneks v generatorski postaji, kjer so garderobe ter poslovni prostori.

Severno od uprave železarne smo spomladi začeli z gradnjo jeklovarne za specialno litino. Kljub težavnemu terenu so dela dobro na-

predovala. Prestaviti je bilo potrebno tudi industrijski vodovod. Naša dela so do montaže hale že končana.

Poglejmo še na velikost tega objekta. Razprostira se na 6793 kvadratnih metrih, konstrukcija je jeklena, ki jo montira »Monter« Dravograd. V 5 m globoke temelje smo vgradili 1200 kub. metrov betona. Izkopa je bilo preko 15.000 kub. metrov, zapisa pa 30.000 kub. metrov zaradi poševnega terena. Dela so se do te faze pravočasno končala. Povprečna cena naših del na tem objektu znaša nad 4,5 milj. st. din, z zunanjo vrednostjo se bo to še povečalo. Istoča-

sno gradimo tudi novo tovarno nerjavnih armatur na Muti. Investitor je tudi železarna Ravne s svojimi kooperanti. O tem objektu drugič več.

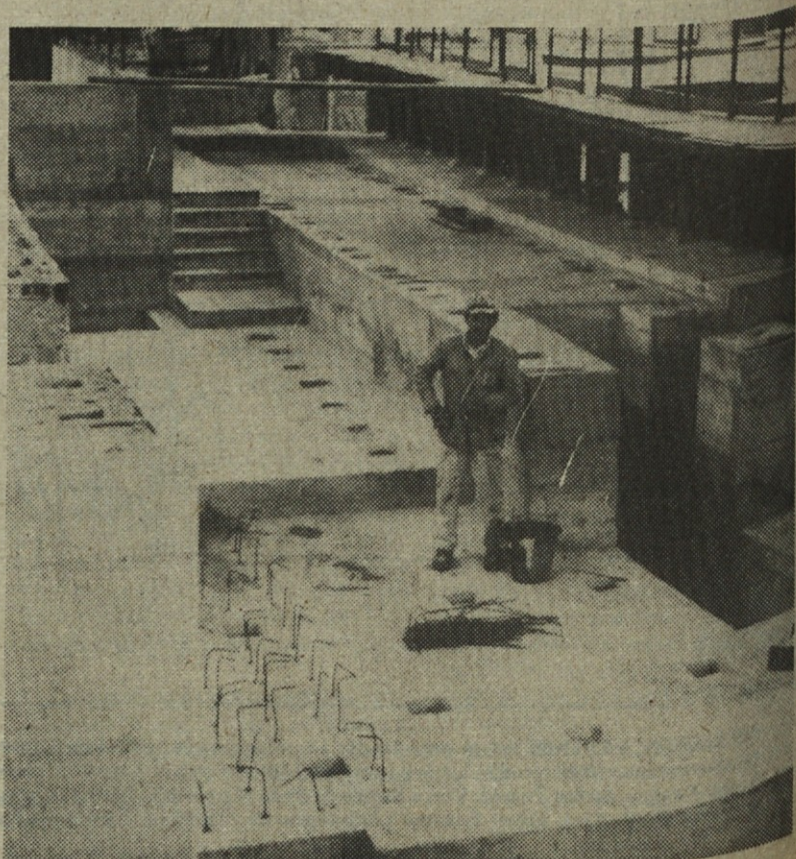
Na področju družbenega standarda, železarne Ravne, delamo poleg stanovanjske gradnje na Javorniku, še sanacijo Ivarčkega jezera s potrebnimi rekreacijskimi objekti. Upajmo, da bo v prihodnjem letu že nekaj nared za miren oddih pridnih železarjev, ki tak počitek tudi zaslužijo.

V kolektivu TOZD Ravne se trudimo, da kvalitetno izvršimo zaupana dela in v najkrajšem možnem času.

LUDVIK RUDOLF

delavci, tesarji in zidarji. Temelji so rasuti in našega dela ni več videti

Temelj za krožno peč v kovačnici